

„Öszvér” a IV. sz. bányüzemben

Toro és Minimatik után Multicar

A IV. sz. bányüzemben alkalmazott LHD-technika ismét új típusal bővült. A közelmúltban megérkezett a Multicar nevű, másfél tonnás jármű. Az NDK gyártmányú, dízel üzemű szállítóeszköz a gumikerekes technológia kiegészítő

káját. A bányabeli viszonyokra átalakított jármű amolyan mindenes „öszvér”. Utánfutóval akár 8 méter hosszú anyagokat is szállíthat. A Multicar igen jó manőverező képességű, viszonylag kis méretű jármű. Kétszer kétméteres

MECSEKI Ércbányász

Világ proletárjai, egyesüljétek!

A MECSEKI ÉRCBÁNYÁSZATI VÁLLALAT DOLGOZÓINAK LAPJA

XVII. ÉVFOLYAM II. SZÁM

ÁRA 1,50 FORINT

1980. JÚNIUS 1.

Megérkezett a Multicar NDK gyártmányú bányabeli szállítójármű a IV. sz. bányüzembe

viszonyokra átalakított Csöndör László felvétele

része lesz. Mit is tud a Multicar és mire használják majd?

Fazekas Ferenc tájékoztatót bennünket az új berendezés funkciójáról és „képességeiről”.

— A negyvenöt lóerős szállítóeszköz jelentősen megkönnyíti majd az LHD technikával dolgozó munk

szelvényű bányában is biztonságosan alkalmazható. Maximális sebessége 22 kilométer/óra. Rakfelületét 1500 kilogramm hasznos teherrel tölthetjük fel. A plató átalakítható. A felhajtható oldalak lehetővé teszik, hogy a robbanóanyagot is a Multicarral szállítsuk a vágóvágányra. A jármű személyszállításra

is alkalmas. Egyszerre tízenketten utazhatnak rajta és így a távol eső munkahelyek megközelítése sem jelent majd problémát — mondta Fazekas Ferenc. Mire e sorok megjelennek, a Multicar minden bizonnyal a IV. sz. bányüzem valamelyik csapatát segíti.

N. G.

Hogyan tovább?

Technika tökéletesítése, fegyelmezettebb munka

Évről évre a gazdasági fejlődés követelményrendszere diktálja a tempót a bányászat fejlesztésének is. Az ember és a gép teljesítménynövekedését azonban nagyon befolyásolja és korlátozza a mélysintek közetviszony megváltozása. A teljesítménynövelés módjainak lehetséges lépéscsoportjait vitatta meg a II. sz. bányüzem pártbizottsága dr. Tisza István főmérnök előterjesztése alapján.

Az előterjesztés az új technológiák alkalmazási lehetőségeiről adott kereteket. Ezzel várhatóan a teljesítményszint növekedését nemcsak a mára, hanem a holnapra is biztosíthatjuk. Tehát nemcsak a II. sz. bányüzemi, hanem az V-ös üzem megvalósítási és alkalmazási lehetőségeket vette sorba.

Az előterjesztés feletti vita azonban a jelenlegi gépesítés és az ehhez kialakított bányászati technológia fejlesztésére és tökéletesítésére irányult.

De mi jelenthet a vágathajtásnál teljesítménynövekedést?

A mélysintek felé rosszabbodó közetviszonyok mellett a szegecselés és torkérbetonnal biztosított vágatok arányának növelése — a TH biztosítással szemben — akkor jár teljesítménynövekedéssel, ha a

közethorgonyzási technológiát tökéletesíteni lehet.

„Tervezzük az idén a Minirondó fúrókocsi teleszkópos lafettákkal való felszerelését, továbbá egy súrítetlevegős motorral önjáróvá tételét, melyek így lehetővé teszik a szegecselések megfúrását a vágóvágány végéig, több szériában.

A nagyobb teljesítményű fúrókocsi, valamint a könnyen manipulálható lafettákkal ellátott szovjet fúrókocsi is egyre nagyobb mértékben könnyítik meg és teszik lehetővé a kontúrfúrás és robbantást, melynek kőzetköpeny kímélő szerepét kihasználva ki tudjuk terjeszteni még nagyobb arányban a közet szegecselési technológiát” — hangzik az előterjesztésből.

A cement gyorskötőhöz a kalcium-klorid megkezelésével, jó anyagelőkészít

téssel és szervezéssel a közhorgony-beépítés ideje is lerövidíthető, mely szintén rejtett tartaléka a fejlődésnek.

A megfelelő vastagságú és minőségű beton felhordása a szegecselés biztosított vágatokra a Mikxok-rét gépekkel megoldott. E munkafolyamat beépítése a vágathajtási ciklusba csak az önjáró berendezések alkalmazásával jelenthet teljesítménynövekedést.

Feltöréshajtásnál a betőrészként előfúrt nagy átmérőjű lyuk növeli a robbantás hatásfokát és ezzel a teljesítményeket.

A szállító berendezések kapacitásának fokozatos növelése is része lehet a teljesítménynövekedésnek.

Barcsa Zsigmond pb-titkár örömmel nyugtázta, hogy az előterjesztés kapcsán alkotó vita alakult ki. Hangsúlyozta, hogy forradalmi változásról nincs már szó. Az apróbb észszerűsítésekkel és újításokkal kell a jelenlegi technológiát tökéletesíteni, hogy a hosszú évek teljesítménynövelését folytatni tudják.

Kukai András

„Jobb biztonság — emelkedő termelés”

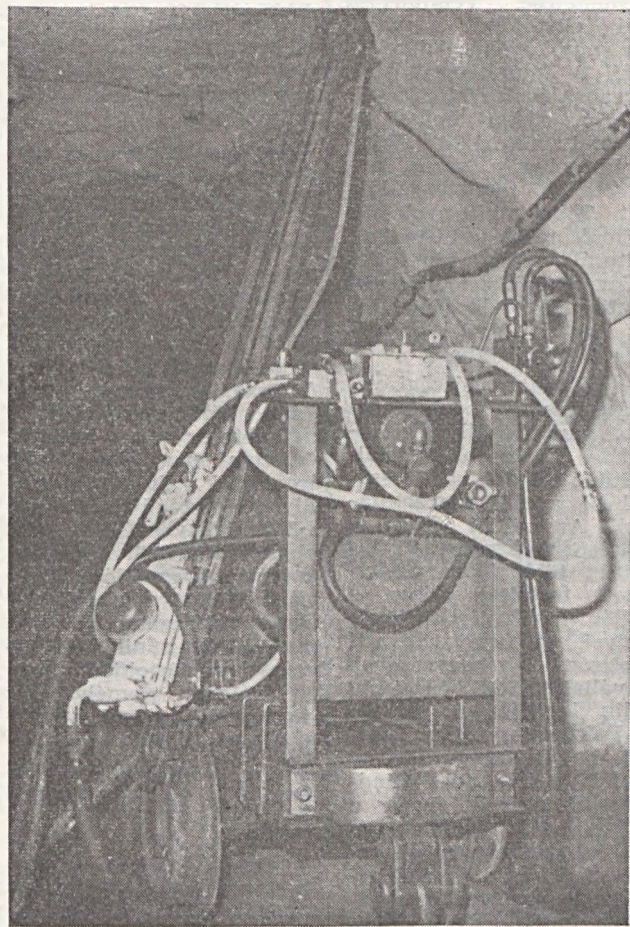
„A szocialista társadalomban legfőbb érték az ember. Ezen elv alapján kell maguknak a dolgozóknak és feletteseiknek munkálkodni. A termelés fontosságát hangsúlyozva, a munka gyorsabb elvégzésének érdekében leegyszerűsítik a biztonsági előírásokat, ezen túlmenően az előírások egy-egy fázisát kihagyva végzik a dolgozók a termelő munkát, mígnem bekövetkezik a baleset. A tragikus eseményeknek a megakadályozására szükséges minden eszköz, lehetőséget, szabályt, meggyőzést, nevelést alkalmazni, hogy leghatásosabban megvédjük a dolgozó embert.”

Igy szól az első bekezdése annak a pályamunkának, amelyet a II. sz. bányüzem munkacsoportja küldött be a SZOT Munkavédelmi Tudományos Kutatóintézet által még a múlt évben kiadott országos pályázati felhívásra. Ebben elsősorban a termelésirányítók, üzemvezetők, szállításvezetők, művezetők és társadalmi aktívák figyelmét hívták fel arra a

tapasztalatok által bizonyított tényre, hogy ahol a vezetés a termelés irányításával, szervezésével egyidejűleg rendszeresen foglalkozik a munkavédelemmel, ahol az előírások megtartása, a védőeszközök, berendezések rendeltetésszerű használata az ellenőrzés középpontjában áll, ott a termelés mennyiségi és minőségi mutatói folyamatosan emelkednek.

Üzemünk munkacsoportja, megértve az elvárásokat, a pályázat szellemét és a kiírás célját, küldte be pályamunkáját, amelyben részletesen ismertette a MÉV II. sz. bányüzemében e téren folyó sokrétű munkát, erőfeszítést. Ismerteti a menet közben felmerülő problémák megoldása érdekében hozott intézkedéseket, s az ezek nyomán elért eredményeket. Megemlíti olyan eseteket is, amelyekben a felforrósított levegők nem bizonyultak teljesen megfelelőnek és mindjárt javaslatot is tesz azok jobb megoldására.

(Folytatás a 2. oldalon)

A könnyen manipulálható lafettával ellátott fúrókocsi szegecselőlyukat fúr

A választások elé

Június 8-án, állampolgári kötelességének eleget téve, az urnák elé vonul hazánk lakossága, hogy megválassza a „honatyákat”, népünk képviselőit. Ők az új választási ciklusban az országgyűlésben törvények alkotásával, az állami vezetők beszámoltatásával, központi fejlesztési programok és más fontos állami intézkedések megvitatásával, a jogszabályok előkészítésével, választókerületi tevékenységükkel azon fáradoznak majd, hogy népgazdaságunk hatodik ötéves tervét teljesítsük, a további előrelépés feltételeit megteremtjük.

Ezen a napon választjuk meg azokat a tanácsokat is, akik munkájának fő színtere a lakóterület lesz, a lakosságot képviselik majd a városi, községi, vagy megyei tanácsokban úgy, hogy a helyi gazdasági és politikai érdekeket egyeztetik az osztársadalmi érdekekkel.

A jelölógyűlések mindegyikét lezajlottak. Dolgozóink nagy többsége aktívan részt vett ezeken, támogatták a Hazafias Népfrent által javasoltakat, felvetéseikkel, közérdekű bejelentéseikkel segítették a megválasztásra kerülő tanács tag munkáját. A jelölógyűléseken mindegyik kifejezésre jutott, hogy a szocialista demokrácia egyre mélyebben hatja át társadalmunk életét, fokozódik a lakosság politikai aktivitása, alkotókedve.

A jelölógyűlések előadói szöveget hoztak hazánk, a világ helyzetéről, képet adtak a választókerület, a település fejlődéséről. A választások politikai előkészítésének második szakaszában, választási nagygyűlésen, kiscsoportos beszélgetéseken, rétegtalálkozásokon folyt eszmecsere a közös dolgainkról.

Június 8-án minden jelölt a népfrent programjával indul. Ahogy a jelölógyűléseken, úgy a szavazáskor is nyilván azok felé fordul a bizalom, akiknek személye, magatartása, tulajdonságai a legnagyobb garanciát adják a jó politika legjobb képviselőjévé. Mindazok, akik a Hazafias Népfrent programját képviselő jelöltekre szavaznak, az ország javát, az egyén boldogulását előmozdító közös főkevényeink folytatása mellett foglalnak állást.

„Jobb biztonság – emelkedő termelés”

(Folytatás az 1. oldalról)

A pályázat beküldési határideje 1979. november 30. volt. Az eredményhirdetést 1980 első negyed-évére jelezték. A pályázatot beküldő munkacsoportunk nem várta hiába ezt az időpontot. Az ország minden részéről beérkezett 165 pályamű közül ők az előkelő negyedik helyet szerezték meg. A bányászati terén pedig a legjobbak lettek.

— Mi a véleménye a pályázatuk elért eredményéről? — kérdeztük dr. Tisza István főmérnöktől, a munkacsoport vezetőjétől.

— Mindenek előtt nagyon örülünk neki. Örömmünk két irányú. Egyrészt örülünk magának a negyedik helynek. De még inkább annak, hogy a dolgozatunkban ismertetett, üzemünkben alkalmazott módszereinket, intézkedéseinket a bíráló bizottság ilyen magas fokon értékelte. Hisz ez számunkra nagyon megnyugtató és bizonyítja, hogy az út, amelyen járunk, helyes. Erőfeszítéseink nem hiábavalóak, és messzemenően szolgálják a legfőbb ügyet: az emberek biztonságát!

Befejezésül idézzük a negyedik díjat nyert pályaműért kapott oklevél szövegét: „További munkájukhoz sok sikert és jó egészséget kíván a Szakszervezetek Országos Tanácsa Munkavédelmi Osztálya”.

E jókívánság szól: dr. Tisza Istvánnak, Lischka Györgynek, Brettner Edének, Turcsi Lajosnak, Hertelendi Kázmérnak.

Nagy Sándor

Ércbányász

A Mecseki Ércbányászati Vállalat
dolgozóinak lapja
Felelős szerkesztő:
Kablár János
Szerkesztő:
Ragoncsa János
Szerkesztőség:
7633 Pécs,
39-es dandár út 19.
Telefon: 15-851
Vállalati tel.: 7-243, 7-147
Kiadja
a Baranya megyei
Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó:
Braun Károly
Kiadóhivatal:
7601 Pécs, Hunyadi út 11.
Telefon: 15-000

MÉV Nyomda
7633 Pécs,
39-es dandár út 19.
Felelős vezető:
Sperczel János

Megjelenik kéthetenként
Előfizetési díj egy évre
36 forint

Előfizethető
a szakszervezeti bizalmiaknál

Ny-623-4

Az igazi nyomdász mindig szebbet, jobbat, színvonalasabbat akar Nehéz elszakadni a munkahelytől

A parányi irodában hirtelen csend lett, a nyomdagépek zakatolásához szokott fülnek furcsa a csend. Valami történt?

— Ez a masina nem bírja sokáig, nagyon bűdös a motor. Csak még ezt a párdalt bírja ki, hogy a Sanyi elkezdhesse az összeolvasást.

Mogyorósi Sándor elmosolyodik.

— Így van ez, a nyomda ördöge nagyon rakoncátlan, még minket is megtréfál, no meg ezek a gépek is kiszolgálták az idejüket. Akárcsak én.

— De régen is volt, amikor először beléptem egy nyomda ajtaján. Negyvennégy éve ennek. Nálunk a családban mindenki nyomdász volt, az apám gépszedő az anyám könyvkötő, Természetes volt, hogy én is ezt választottam. 1936-ban kezdtem a tanoncéveket a Dunántúli Nyomdában. A segédlevelemen még meg sem száradt a tinta, amikor behívtak katonának. Eleinte kórházban dolgoztam, aztán jött a fogság, csak a békeegyezmény aláírása után jöhöttem haza. Egy évig fűtő voltam, mire sikerült visszakérem a szakmába. Először a Haladás, majd a Tajzs nyomdában dolgoztam, ezek kis

magánnyomdák voltak, az egyesületek után. 1948-ban alakult meg a Szikra Nyomda, ide kerültem.

— Akkoriban a jó nyomdászok nagyon sok mindenhez kellett értenie; voltam gépszedő, kéziszedő, gépmester, könyvkötő. Szedtem az Új Dunántúlt, az Esti Pécsi naplót... nem is sorolom tovább. Legvégül a Dunántúli Naplót.

— A vállalathoz 1961-ben jöttem, részben családi okok miatt. Eleinte borítókát terveztem, rajzoltam kliséket, formaterveket készítettem. Életem talán legszebb pillanata volt, amikor 1964-ben — június elsején — megjelent az első vállalati lap, a mi újságunk. Olyan volt ez, mint amikor a szülőszoba ajtaján kiszól a madám: Megvan a gyerek.

— Nagyon kezdetleges volt ez a lap, rojtalemmel készült, kézzel rajzoltam a képeket, címeiket. De nem nyugodtunk és négy hónappal később már továbbfejlesztettük, igaz, ez is rotával készült, de már két színben.

— Tudja, hogy van ez. A vérbeli nyomdászok nyugtalanok, mindig valami újat, szebbet, jobbat akarnak. Nagy esemény volt, amikor a vállalati pártbizottság határozatot hozott arról, hogy kell egy

új nyomda. A Szikrától átvett öreg gépekkel kezdtünk dolgozni. Egymásra voltunk utalva, mindent mi csináltunk, de akartunk valamit. Nem szégyeltük a csuklógó olajos kezét, ha valamelyik gép elromlott igyekeztünk megjavítani. Az eredmény nem maradt el. Az újság egyre szebb lett formában, kivitelben egyaránt. Bevallom, volt egy titkolt vágyunk: jó lenne megközelíteni a fővárosi lapokat.

— Ugy érzem, nyugodtan mehetek nyugdíjba, amit akartam, akartunk mindent elérünk, most már színeznünk is tudjuk a lapot, mindig változatos, újszerű. Egy remek, összeszokott közönség folytatja tovább az elkezdett utat. Jön egy új szedőgép is, kicsit fáj, hogy ezen már nem fogok dol-

gozni. Kérték, hogy maradjak, de beteges vagyok, nem maradhatok. Biztosan sokszor visszajövök majd, nehéz elszakadni egyik napról a másikra. Mindig szívesen gondolok vissza az eltöltött évekre és arra, hogy bármilyen nehéz volt, mindig álltuk a sarat.

— Talán most kicsit többet tudok majd foglalkozni a hobbiimmal, szalmaképeket készítek, rézkarokkal, üvegmozaikkal foglalkozom, néha festetek is. Eddig csak a munkaidő után loptam el rópké órákat erre.

Tekintete körbejár a szoba falán, végig siklik az okleveleken, a köszönő sorokon, és a távolba mered. Talán az orfűi „birtok” jutott eszébe, hiszen itt a tavasz, veteményezni kell.

Erb Éva

Napirenden a munkásszálló

A vállalat szociálpolitikai tevékenységének egyik fontos

területe a munkásszálló üzemeltetése. Fenntartása egyik előfeltétele a vállalati munkaerőgazdálkodásnak. A munkásszállót a hatvanas évek elején adták át, s az akkori építési és műszaki normákat figyelembe véve a város legkorszerűbb munkásszállója volt. Több mint nyolcszáz dolgozó részére biztosított kulturált elhelyezést. Jelenleg a munkásszállón ötszázötvenöt dolgozónk lakik, kettő, illetve négyágyas lakószobákban.

A vállalat gazdasági vezetése évente meghatározza a munkásszállóval kapcsolatos fontosabb szociálpolitikai feladatokat és számol be annak végrehajtásáról. Az utóbbi időben a vállalati szakszervezeti bizottság több ízben foglalkozott testületi ülésen a szállón lakók életkörülményeivel, az önkormányzati bizottság tevékenységével. A vállalati KISZ-bizottság pedig legutóbb a szállón lakó fiatalok körében végzett nevelőmunka tapasztalatait mérte fel. Mindezek bizonyítják, hogy a szállón lakók életkörülményeit rendszeresen figyelemmel kísérik és a lehetőségekhez mérten igyekeznek a feltételeket javítani.

A közelmúltban — május 8-án — a vállalati pártbizottság végrehajtó bi-

Tegyük még otthonosabbá!

zottsága együttes ülésen a szakszervezeti és a KISZ-bizottsággal tárgyalta a munkásszállón lakók életkörülményeit.

Az írásos tájékoztató átfogó képet igyekezett adni a szállón történetek közt két évtizedes múltjáról. Mint minden tanácskozáson, így itt is először „tapogatózó” kérdéseket tettek fel a jelenlevők Bimbó József szociális igazgatónak és Fischer Jenő szállóvezetőnek. Így többek között: szükséges-e huszonöt ezer kötetes könyvtár, mi az oka a kultúrgondnok fluktuációnak, milyen mértékű a betegszobák igénybevétele, nő-dolgozóink közül hányan élnek munkásszállón? Válaszok: a könyvtár szükséges, a kultúrgondnoki besorolás — úgy tűnik — végérvényesen megoldódik. Hídeg Kálmán személynében, a betegszobákat csak a fekvőbetegeknek kell igénybe venniük, nő-dolgozóink közül nyolcan laknak a munkásszállón.

A téma fontosságának megfelelő kérdések — nem mintha a fentiek figyelmen kívül hagyhatók lettek volna —, a hosszabb lélegzetű hozzászólások ezután

kerültek napirendre, megvitatásra. Itt helyenként már vitára is sor került, s előtérbe kerültek a nézetellentétek. A vita az alábbiakban foglalható össze.

Vállalatunk munkaerő-gondjain enyhít az a lehetőség, melyet biztosítunk a munkásszállással 515, többségében fiatal dolgozóknak. A szállón lakók életkörülményeinek alakítása, javítása továbbra is kiemelt feladata a vállalat, a munkásszálló gazdasági, társadalmi vezetésének. Mindent meg kell tenni, hogy az ott-lakók valóban otthonuknak érezzék ezt a szociális létesítményt. Így szélesebb körű lehetőséget teremtünk a kulturálódáshoz, sporthoz, a szabad idő értelmes, ugyanakkor kellemes eltöltéséhez. Ennek érdekében javulnia kell a munkásszálló és a Ságvári Andre Művelődési Ház együttműködésének, a felszerelés bővítésével lehetővé kell tenni a barkács-műhely munkájának szélesítését.

Javítani kell a bűfé kultúráltságán, s elérni, hogy ott és a szállón üzemelő fűszerbolt működésében ne a nyereségérdekeltség domináljon. A portai fegyelmet szilárdítani kell.

Kivitelező biztosításával el kell érni, hogy a munkásszállón a felújítási, karbantartási, korszerűsítési munkálatok rendszerben folyjanak, a komfortigények megfeleljenek a mai kor követelményeinek.

Ugyanakkor az együttes ülés megállapította, hogy a szállón lakók is sokat tehetnek saját körülményeik javításáért. A tisztaság, a rend, a fegyelmel biztosítása nemcsak az alkalmazottak, vagy a fegyelmi bizottság feladata. Ki kell építeni a szoba- vagy folyósóbizalmi rendszert, tényleges, aktívabb munkát kell végeznie a szálló önkormányzati bizottságának és a többi társadalmi munkabizottságnak. Minden ott-lakónak meg kell értenie, hogy ha vállalatunk nagy anyagi áldozatokkal biztosítja kulturált életkörülményeiket (minden szállólakó havonta 1500 forintnyi „borítékot kívüli juttatást” kap), akkor számukra sem lehet közömbös, hogy hogyan örzik meg ezeket a körülményeket, óvják a rendet, a társadalmi tulajdont, hogyan élnek a kapott lehetőségekkel.

Veress Tamás

A műszaki könyvtár a szakemberek szolgálatában

Csaknem két évtizede működik vállalatunknál a műszaki könyvtár. A MÉV-nél dolgozó sok száz szakember az itt kölcsönözhető könyvek, folyóiratok, kiadványok segítségével figyelemmel tudja kísérni a műszaki és tudományos élet csaknem minden eredményét, újdonságát, tanulmányosukkal tovább tudja bővíteni szakmai ismeretét, elméleti felkészültségét.

A munkásszálló „A” épületében találjuk a vállalat központi műszaki könyvtárát. Vezetője dr. Timár Csabáné. Tőle érdeklődünk a könyvtár állományáról, látogatottságáról, a kölcsönzés módjáról.

— Mintegy hétezer magyar és idegennyelvű szakkönyvvel rendelkezünk. Itt említem meg, hogy nem csupán ez az egy műszaki könyvtár üzemel vállalatunknál. Hét üzemekhez kihelyezett ún. alkönyvtárunk működik. Az állomány igen jelentős részét képezik a folyóiratok és egyéb kiadványok. Jelenleg csaknem kétszáz külföldi és magyar szakfolyóiratot járattunk.

— Minek alapján bővítik az állományt?

— Mind a könyvek, mind a folyóiratok beszerzése az igények figyelembevételével történik. Évente igen jelentős összeget fordítunk az állomány bővítésére. Tavaly például 840 ezer forint értékben rendeltünk könyveket és egyéb kiadványokat. Idén több mint 900 ezer forintot fordíthatunk beszerzésre és fordításokra.

— Mekkora a műszaki könyvtárak forgalma?

— Ugy vélem, hogy megfelelő, bár nagyobb igényeket is ki tudnánk elégíteni. Szakembereink általában kétféle céllal veszik igénybe a műszaki könyvtárakat. Vagy valami szakmai dolognak utána akarnak nézni, vagy huzamosabb ideig tartó kutató munkához kölcsönöznek könyveket.

— Minek alapján rendezik a könyveket, kiadványokat?

— Katalógusokat készítünk. Ezek alapján könnyű az eligazodás. A címszójegyzék is megkönnyíti a munkánkat.

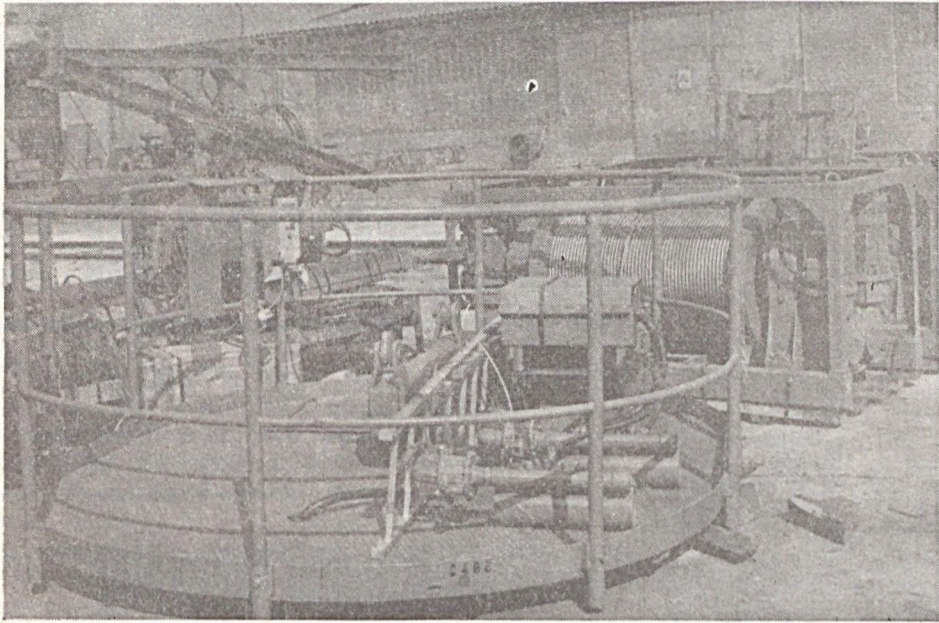
— Milyen a kapcsolatuk az üzem alkönyvtárakkal? — Folyamatosan tartjuk a kapcsolatot, a megrendelt könyveket, folyóiratokat mi küldjük szét az üzemekbe. Ha tehát valaki olyan kiadványt igényel, ami nincs az alkönyvtárban, nem kell bejönnie ide. Amennyiben nálunk van, rövid időn belül ki-juttatjuk hozzá.

— Ha valaki olyan kiadványt keres, amellyel nem rendelkezik, mitévő legyen?

— Jó kapcsolatokkal rendelkezünk más műszaki könyvtárakkal. Pécsen a Mecseki Szénbányák Vállalatnál és a Műszaki Főiskolán van még ilyen. Amennyiben náluk vagy másutt megvan a keresett kiadvány, az igénylő rendelkezésére bocsátjuk — mondta dr. Timár Csabáné.

Nógrádi G.

Új feltörésbővítő padozat a IV. sz. bányüzemben Zöld utat biztosítanak az újnak...

Az Alimak feltörésbővítő padozat az Anyag- és áruforgalmi főosztály udvarán Csöndör László felvétele

ALIMAK

A közeljövőben a IV. sz. bányüzemben megkezdjük a termelést egy Alimak típusú bővítő padozat. A feltörések kibővítésére alkalmas korszerű berendezést hazánkban először vállalatunknál alkalmazzák majd.

Milyen feladatot kap az Alimak, és mit is tud valójában e bonyolult bányagép? Erről beszélgettünk Bokodi Gézával, a IV. sz. bányüzem szellőztetési mérnökével és Fazekas Ferenc technológussal.

— Az Alimak igen fontos beruházási munka elvégzését segíti majd — mondja Bokodi Géza. — A jelenlegi légakna közelében készülő feltörést bővíttük ki majd ezzel a berendezéssel, kétszer kétszeres szelvényről 26 négyzetméterre. Az új légútvonalon — amelynek elkészülte 1983-ra várható — percenként 24 ezer köbméter levegőt juttatunk majd a bányába. Ennek egyharmadát az V. sz. bányüzem kapja. Az új légútvonal kihajtásával a jelenlegi légakna alkalmassá válna anyagszállításra. A mínusz hetedik és tizenharmadik szintű bányaterületek anyagszükségletét a légaknán keresztül tudnánk leadni. Az Alimak nemcsak függőlegesen feltörések bővítésére alkalmas, hanem dőlésben is lehet vele dolgozni. Szükség is lesz er-

re, hiszen az új légútvonal csak a 7. szintig függőleges, a hetedik és a tizenharmadik szint között dőlésben lesz kihajtvva.

— Milyen felszereléssel van ellátva az Alimak?

— Ez egy kétszintes padozat — magyarázza Fazekas Ferenc. — Az alsó része, az ún. fúrópad, kör alakú. Két hidraulikus fúrókarrel van ellátva. Itt helyezkednek el a kítámasztó támpók, amik a padozat biztonságos felfekvését biztosítják. A berendezés felső része elipszis alakú, melynek a legnagyobb méretei 2,8 és 3,6 méter. A padozat mozgatása két szinkronizáltan működő villával történik. Az itt dolgozók bármikor kapcsolatot tudnak teremteni bárkivel a felső szinten elhelyezett tárcsás telefonon keresztül. Az egész berendezés kezeléséhez három ember szükséges. Elkészítettük az Alimak üzemeltetéséhez szükséges biztonságtechnikai utasítást is, hiszen e bonyolult berendezés működését különleges technológiai fegyelmet igényel. Remélhetőleg hamarosan megkezdhetjük a beszerelést. Rövidesen megérkezik a svéd Linden-alimak cég szakembere, aki segít az üzembehelyezésnél és a dolgozók betanításánál.

N. G.

Készülnek a „vendégmunkások”

A nem éppen rózsás jelenlő elemzésével kezdte a klubesttel egybekötött brigádyulást Kasik György, a II. sz. bányász 47-es vágathajtó csapatának vezetője. A fő hangsúlyt azonban az elkövetkező feladat megbeszélése kapta. Berecz István körletvezető-helyettes és Dr. Tisza István főmérnök, a brigádyulást vendég részletesen tárták a csapat elé azt a vágathajtási feladatot, melyet a csapat tagjai „vendégmunkásként” a IV-es üzem 6. szintjén végeznek majd. A csapat tagjai a feladatok megbeszélése során tudomásul vették, hogy a technológiai utasítások legfegy-

meztettebb betartása mellett tudnak csak a számukra még ismeretlen területen és ismeretlen munkakörülmények között eleget tenni az elvárásoknak.

Ezt követően a 61-es csapat, Bujtor Béla üzemvezetővel és a meghívott vendégekkel kibővült klubest hallgatóinak Kutas Antal, a megyei Egyházügyi Hivatal vezetője tartott rövid vitaindító előadást az egyház és az állam kapcsolatáról.

A jól sikerült előadás után kialakult vita a késő esti órákba nyúlt.

Kukal András

Számítógépek a bányában

A számítógépről a legtöbb embernek valami bonyolult matematikai feladat jut eszébe, szakállas tudorokkal és patika tisztaságú gépteremmel. Mi köze ennek az igazi bányához?

A korszerű számítógéptudomány megalapozója Neumann János „tárolt program” logikai automatának” nevezte azt az eszközt, amit mi egyszerűen számítógépnek hívunk. Valójában a számítógép alapvetően nem „számol”, hanem a programjának megfelelő módon elemi logikai döntések sorával oldja meg a feladatait.

Minden olyan feladat rábízható tehát a gépre, ahol pontosan meghatározhatók a feltételek, és elő tudjuk írni, hogy adott esetben mi a teendő. Ilyen feladat a bányászaton is sok van.

A bányászat gazdaságosságának és biztonságának fokozása érdekében valamennyi fejlett bányászattal rendelkező ország foglalkozik a számítógépek bányászati alkalmazásával. Hazánkban 1979-ben Várpalotán helyezték üzembe az első számítógéppel támogatott diszpécserrendszert.

A számítógép felülvizsgálja a villamosenergia-ellátásra, a sűrített levegő ellátásra, a víz- és tűzjelző automatákra, a szellőző gépekre, a szénkombájnoakra és a szállítószalagokra.

A számítógép 5 percenként készíti „naplót”, amiből a gépállások ideje és oka is megállapítható. Ez a „Hibaok napló” igen jó segítség a leglényegesebb problémák megállapításához. A nagyértékű tartalékalkatrészekről a számítógép nyilvántartást vezet, és egy meghibásodás esetén a tartalékalkatrész raktári helye, mennyisége azonnal megállapítható.

Biztató eredményeket értek el Várpalotán a trafóállomások távvezérlésével is. A meghibásodott körzetek kiiktatását úgy vezérlik, hogy az energiahiány a lehető legkisebb területet érintse.

Pandur Béla

1980. január 1-ével a MÉV IV. sz. bányüzemében a párt és a gazdasági vezetés szorgalmazásával létrejött a tervező csoport.

Mint ismeretes, korábban a bányászokhoz elengedhetetlenül szükséges vágatok, feltörések, gurítók helyének pontos kijelölése és általában a tervezés is a geológia feladata volt. Üzemünk ércesedési viszonyai, az uránbányászat elé állított mennyiségi és minősé-

gi követelmények, az újabb technológiák bevezetése — különösen a tömbfejtéses módszer egyre elterjedtebb alkalmazása — vetette fel a tervezői csoport létrehozásának gondolatát, továbbá a realizálását.

A csoport létrehozása természetesen nem zárja ki az eddigi geológiai tevékenység szükségességét, sőt egyre inkább igényli annak változatlanul lelkiismeretes és pontos munkáját.

A csoportvezetőt, Wirth Imrét kérem, hogy beszéljen munkájukról, jövőbeni terveikről.

— Hogyan érintett a hír, hogy létrejön a tervezői csoport, és te, mint geológus kerülsz annak az élére?

— A megbízatás váratlanul ért, de a csoport létrehozását, mint műszaki ember, mindenképpen helyeseltem. Teljes mértékben igazat kell adni az üzemvezetésnek. Meglátták, hogy a bányatervezésnek nincs igazán önálló gazdája. Indokaikban rámutattak, hogy egyéb napi munkáik mellett sem a művelők, sem a geológusok nem tudnak úgy foglalkozni a tervezéssel, mint ahogy azt a tervszerű bányászatkodás megköveteli. Azért, hogy a jövőben a tervezés területén az ún. „ötperces döntésekkel”, valamint az utólagos korrekciókat elkerüljük, jött létre a tervezői csoport.

— Milyen problémák megoldása a csoport legfőbb feladata?

— Mint ismeretes, üzemünk világszínvonalat jelentő új technológiák és technikák bevezetésének átmeneti időszakát éli. Legfontosabb feladatunk a kaptuk az említett technológiák bevezetésével párhuzamosan szükséges elméleti és gyakorlati módszerek kidolgozását.

A gumikerekes rakodószállító technikára való áttéréssel lehetőség nyílik a kutatás és előkészítés költségeinek csökkentésére — hiszen a talapszint nem köztölt —, teljesen új gazdaságosabb, termelékenyebb fejtmódok bevezetésére. Ehhez azonban jól átgon-

dolt, mindent figyelembe vevő, összehangolt tervezésre van szükség. A fenti problémák megoldásához nyugodt munkakörülmények kellenek, ahol lehetőség az idő van az ide vonatkozó külföldi irodalom tanulmányozására, a tervek több variációban való elkészítésére, költség-számítások elvégzésére és a legmegfelelőbb alternatíva kiválasztására. Ilyen munkát nem lehet „mellékfoglalkozásként” végezni.

— Milyen osztyákkal van munkakapcsolata a tervező csoportnak?

— Legszorosabban a termelés legfőbb irányítóival, és a geológiával dolgozunk össze. Mivel feladatunk a feltáró és előkészítő rendszerek tervezése is, ezért természetes, hogy a produktív összetevők feltárásának és részletes megkutatásának lehetőségét csak a geológiával karöltve lehet elvégezni. Az is kézenfekvő, hogy az új technológiák és technikák bevezetésénél előadódó gyakorlati problémák megoldását a kivitelezőkkel fenntartott jó kapcsolatunkkal tudjuk realizálni. Az elmúlt négyhónapos tapasztalatai alapján úgy érzem, hogy munkánk alapján elfogadtak bennünket és minden segítségét megkapunk a jövőben is.

— A csoport tevékenysége milyen hatással van az üzem termelő munkájára?

— Terveink alapján folyik több tömbfejtés, előkészítési munka, sőt a vállalat első rámpa-szállítású fejtési rendszerének előkészítése is megindult. Úgy érzem, hogy az eddigi tevékenységünk segítette az üzem tervszerű munkáját.

— Hogyan látod a csoport jövőjét?

— Mivel az üzemre még sokéves munka vár, bőven van még tervezésre váró terület, az új technológiák és technikák zöld utat kaptak, gondolom nem maradunk munka nélkül az elkövetkező időszakban sem. Azon fáradozunk, hogy a megnövekedett nehézségeket új, termelékeny módszerek beállításával el-
lensúlyozzuk.

Dr. Góbi János

Gyártmányaink elismerése

A KGST atomenergia békés célú felhasználásával foglalkozó Allandó Bizottsága, a KGST létrehozásának 30. évfordulója alkalmából közös kiállítást rendezett az elmúlt évben a moszkvai Nép gazdasági Eredmények Kiállításának atomenergiával pavilonjában.

A kiállításon a KGST tagországok — köztük Magyarország — bemutatták az atomenergia békés felhasználása terén elért eredményeiket.

A magyar ipart a kiállításon a Gamma Műszeripari Művek, a Központi Fizikai Kutatóintézet, a debreceni ATOMKI, az Elektromos Mérőköszülékek Gyára és a Mecseki Ércbányászati Vállalat képviselte. Vállalatunk a kiállításon la-

boratóriummal egy- és négy-csatornás Gamma-spektrométerrel és hordozható nukleáris mérőműszerek családjaival mutatkozott be. Az utóbbiakban olyan hordozható Gamma-spektrométer is szerepelt, mely a KGST által Magyarországra, a vállalatunkra szakosított termék.

A Szovjetunió Nép gazdasági Eredmények Kiállításának Főbizottsága a közelmúltban értekezve a kiállításon bemutatott magyar eredményeket, második fokozatú oklevelet adományozott vállalatunknak, ezüstéremmel tüntette ki dr. Czeglédi Bélát, a Kisérieti kutatási és automatizálási üzem vezetőjét, bronzéremmel Nemeskéry Pétert és Haszon Ferencet, az üzem mérnökét.

VÁLASZOK, INTÉZKEDÉSEK

A II. sz. bányüzem dolgozó részletekben tájékoztatást kérnek a március 22-i kommunista műszakról. Gazdaságos volt-e? Mennyi a befolyt összeg?

A kérdésre Simon Sándor, a vszb közigazgatási felelős válaszolt: A válságot politikai, társadalmi és gazdasági vezetése igen eredményesnek ítélte meg a március 22-i kommunista műszakot, amiről köszönőlevélben — amit április 4-i üzemi ünnepeken, illetve röpgyűléseken ismertettek a dolgozókkal — részletes értékelést adott. Konkrétan: a bányászatok teljesítménye a műszakon közel 10 tonna/fő, a vágathajtási teljesítmény pedig 40 cm/fő volt. Az üzemi, vállalati kollektíva érdekében végzett — nem termelő munka — fásítás, parkosítás, hétfői pihenőtelepeken végzett munka a jó szervezés eredményeként kiemelkedő és hasznos volt. Összesen 3840 dolgozó vett

részt és 32 538 órát teljesített. A termelő munkáért járó bér összege 660 440 forint. Pénzben megváltott műszak 49 380 forint. A befolyt teljes összeg tehát 709 820 forint.

2. A III. sz. bányüzem azon délelőtti vájvégi dolgozói, akik normás étkezést vesznek igénybe, azt kérik, hogy 15,30 óra után ne egy fő szolgáljon ki, mert nagyon rövid az idő az utolsó busz indulásáig.

A kérdésre Kaufmann Pál, az üzem munkakészlet-kezelője válaszolt: A felvetett problémát megvizsgáltuk és megállapítottuk, hogy valami oknál fogva előfordulhatott, hogy csak egy személy végezte a kiszolgálást a kritikus időben. Megállapodtunk az ötközde vezetőjével, hogy a jövőben nagyobb figyelmet fordítanak a 15,30 óra-
kor érkező dolgozók kiszolgálására, azaz mindig két személyt állítanak be az ételkiadóba.

Ez nehéz kérdés...

Ahhoz hasonló mint „az őszintén mondom...” Mert — ezen ugyan lehet vitatkozni — nincs nehéz kérdés annak — legfeljebb az iskolában, ha a diák nem tanulta meg a leckéjét, vagy nem érti —, aki járatos, illetve teljesen otthon van a dologban. Mert mikor szokták így kezdeni a válaszadást? Értekezleten, ha felteszik: van-e valakinek kérdése? Rádióban, televízióban, ha valakivel interjút készítenek. Ilyenkor kezdődik úgy a válaszadás.

— Hát ez elég nehéz kérdés.

Miért? Elsősorban azért, mert az illető vagy nem ismeri teljesen a problémát, vagy meg akarja kerülni a feltejt kérdést. Ilyenkor kezdődik a melleszélés, a ködösítés, a valóság elkendőzése, elferdítése, semmitmondó szócséplés, a drága időnek felesleges pazarlása. A hallgatók nézők pedig bosszankodnak, s mondják:

— No most volt „nesze semmi fogd meg jól”!

Aztán jönnek a találgatások, nemegyszer rosszízű mendemondák. Valaki a közelmúltban azt mondta:

— Ha engem kérdeznének meg, mindenki által érthetően megmondanám, hogy erre a kérdésre most nem tudok válaszolni, vagy erre a kérdésre ma még — mert magasabb érdekek ezt kívánják —, nem adhatok választ, de majd annak idején visszatérek rá.

Találkoztam már ilyen esettel. Megvolt a visszhangja is, hogy ez volt az egyenes beszéd, ebből lehet érteni. Mert az emberek döntő többsége ma már szívesebben veszi az igazi szót, még akkor is, ha nem éppen hízelgő vagy kedvező. De ha igaz és valóság az adott válasz, akkor nem szükséges így kezdeni: — Ez nehéz kérdés!

Ha nehéz, akkor rá kell mutatni a nehézség okára, s megkeresni a megszüntetés módját. Mert van rá lehetőség, ha ez „nehéz kérdés is”.

Kiss József

Művelődjünk, szórakozzunk

A Ságvári Endre Művelődési Ház júniusi programjából

Unnepl Könyvhét 1980

5-én 17 órakor: Vendégünk — Ungvári Tamás Irodalomtörténész, kritikus, a Színház- és Filmvészeti Főiskola tanára.

Omega klub

6-án és 20-án 17 órakor: Programelözetes: Bodnár Imre előadása; Rock és balett — találkozás Markó Istvánnal, a Győri Balett művészeti vezetőjével; Rockfaggató — Földessy Dénes előadása; Omega-börze.

Tudod hogyan próbálnak ki egy újonnan épült hidat? Felsorakoztatják rá a város összes anyósát. Ha kibírja jó, ha nem, — mégjobb. — Ezzel a tréfával kezdte a Hétfő esték a Ságváriban április 28-i Spanyolviasz című műsorát három fiatal pécsi színész: Unger Pálma, N. Szabó Sándor és Melis Gábor. Az összegyűlt, mintegy 150 főnyi közönség olyan kabarét láthatott, amilyentől az utóbbi években kissé elszoktunk. N. Szabó Sándor a bevezető konferanszban, majd a műsort követő beszélgetésben elmondta, hogy a kabaré műfajban ma senki sem vállalkozhat arra, hogy jó eséllyel felvegye a versenyt a rádió, esetenként a tévé igazán jó, magas színvonalú politikai kabaréival. Visszanyúltak hát a harmincas évek kabarétréfáihoz, a két világháború között íródott jelenetekhez, melyek olykor vaskos, olykor könnyed humorukkal

nevetették meg az akkori, s mint ezen az előadáson kiderült, a mai közönséget is. A három kitűnően komédiázó színész bevallott célja — ezt tükrözte a műsor címe is — feltalálni a spanyolviaszt, vagyis a jó humor, színvonalas kabaré mindig mosolyt, nevetést fakaszt. Azt az időt eleve-nítették fel, amikor Karinthy Frigyes volt a humoristák vezéralakja és Salamon Béla, aki így szól Szóke Szakállhoz: — Te Szakáll! Kitaláltam egy szerkezetet, amivel át lehet látni a falon. — Igen? És mi az?

Művelődjünk?!

A művelődésről, ha szó-lunk, olykor az indulatok a fellegekig csapnak. A népművelő az üres házra panaszkodik, míg a néző-nek szánt emberfia a mű-sortervet szidja.

Művelődési házunk új szárnyának átadásával e helyzet lényeges javulását várták, mind a népműve-lők, mind maga a közön-ség. Az új műsorpolitika kialakítása az igényesség, a sokrétűség szellemében történt. A nagyközönség számára az ismert „Hétfő esték”-en nyújt változatos programokat a művelődési ház. A gondokról beszél-gettünk Vincze János mű-vészeti vezetővel.

— A „Hétfő esték” január óta fogadja a közön-séget, s az eltelt időszakból már levonható a követke-zetés. Sikerről szólhatna-e?

— Ma már úgy tűnik, nem a legszerencsés nap választottuk, legalább is az üzemek így véleked-nek erről. Mi abból indul-tunk ki, hogy hétfőn nincs sem színházi előadás, sem televízió.

— Telt házakról tehát nem beszélhetünk?

— Minden hónapban volt egy olyan rendezvény, ami-
kor minden jegy elkel. Si-keres volt a Baranya Tánc-együttes, a Zorán, a Szél-kiáltó és a vállalati fúvós-zenekar fellépése. A Nó-ta-esttől s a Karádi esttől is telt házat vártunk, s fél-

házzal kellett megeléged-nünk. Változatossága miatt jó-nak ítélték a műsorszer-kezetet, de mégis úgy tű-nik változtatni kell rajta.

— A vállalat fúvószene-karának nagyszerű kon-certjével beigazolódott, hogy az érdeklődés óriási, s van igény a többzöri fellépésükre.

— Új tervek, elképzelé-sek?

— Ősztől a Pécsi Nem-zeti Színház itt is fog ját-szani, nálunk, s olyan da-rabbal, melyet másutt nem ad elő. A balettnak is lesz fellépése, melyet máshol nem láthatunk, s ezek ha-vonta vissza-visszatérő előadások lesznek.

— A Tanárképző Főisko-lának a művelődési ház-nak tavaly március óta köz-ös amatőr színpada van. Bemutatkozó előadásra a „Nyári színház” program-ján belül kerül sor.

— A művelődési házban nemcsak hétfő estéket „je-gyeznek”, időnként kiállít-ásokra is sor kerül.

— Igen, kéthetenként hétfőtől-hétfőig, s itt is a változatosságra törekszünk. Lehetőség van arra, hogy a művelődési ház fotó- és képzőművész szakkörei ki-állításon mutassák be mű-veiket. A város kisgrafi-kai barátok köre — mely itt nálunk működik — ed-dig kétszer tartott kiállítást, de ez évben még ta-lálkozunk velük. Az egyé-ni kiállítások, s a különbö-ző évfordulók alkalmából rendezett tárlatok is ki-használták teszik kisgaléri-ánkat — mondotta befeje-zésül a művészeti vezető.

Szó sincs arról, hogy a művelődési ház vezetői csak akkor boldogok s elé-gedettek, ha minden elő-adás után kasszasikerről beszélhetnek. De az kissé elgondolkodtató, hogy a Hétfő esték „búne” sokszor a hétfői napnak mondha-tó. Azért, mert akkor a hét eleje van, de pénteken ugyancsak dűdögünk, mert akkor meg már hét vége van. Hétköznap azért nem látogatunk különféle ren-dezvényeket, mert akkor fáradtak vagyunk. Tiszte-let a kivételnek, akik a teltházak esetén megtöltik a széksorokat. Veress T.

Hétfő esték a Ságváriban

2-án 19 órakor: Vallomás az irodalomról és a zenéről. Az est vendége: Cigány György. Közreműködnek: A Dobó Gim-názium Bartók Kamarakórusa Kertész Attila vezetésével; a Mecsek Fúvósötös; Melis Gá-bor színművész, Rezes Zsuzsa, a Magyar Rádió Pécsi Stúdió-jának munkatársa.

9-én 16 órakor: a Népszínház vendégjátéka Szamuil Marsak —Békés István: A bűvös er-dő, mesejáték két részben. Ze-ne: Kocsár Miklós. Rendező: Csongrádi Mária. Belépődíj: 15,- Ft.

Ságvári stúdió galéria

Június 9.—július 6.: Nő a kisgrafikában. A Ságvári En-dre Művelődési Ház Kisgrafika Barátok Klubjának rendezésé-ben.

Spanyol-viasz

nevetették meg az akkori, s mint ezen az előadáson kiderült, a mai közönséget is.

A három kitűnően komédiázó színész bevallott célja — ezt tükrözte a műsor címe is — feltalálni a spanyolviaszt, vagyis a jó humor, színvonalas kabaré mindig mosolyt, nevetést fakaszt. Azt az időt eleve-nítették fel, amikor Karinthy Frigyes volt a humoristák vezéralakja és Salamon Béla, aki így szól Szóke Szakállhoz: — Te Szakáll! Kitaláltam egy szerkezetet, amivel át lehet látni a falon. — Igen? És mi az?

— Igen? És mi az?

A SZERKESZTŐSÉG HONATJÁBÓL

A Pécsi Orvostudományi Egyetem Fogászati Klini-kájától levelet kapott válto-latulunk vezetősége, mely-ből idézünk:

„A szájsebészeti osztály nevében köszönetemet fe-jezem ki a vállalat dolgo-zóinak, hogy önzetlen se-gítségükkel és kiváló szak-értelmükkel a balesetet szenvedett arccsonttörötték gyógyítását az általuk gyártott speciális lemezek-kel és csavarokkal elősegi-tették. A Központ gépésze-ti osztály Bánki Donát szo-

cialista brigádja és a Ki-sérleti kutatási és automa-tizálási üzem műszergyár-tó részlege által készített, fent említett gyógyászati eszközök munkánkat nagy-mértékben megkönnyítet-ték, a gyógyulási időt meg-rövidítették és a POTE de-veziterheit jelentősen cső-kentették.

A további jó kapcsolat reményében gratulálok a MEV ezen részlegeinek szo-cialista segítségükért.”

Dr. Szabó Imre igazgató egyetemi tanár

Vezetőségválasztó taggyűlés a vállalati szakszervezet nyugdíjas alapszervezeténél

Május hetedikén délután vezetőségválasztásra gyűlt össze a nyugdíjas alapszer-vezet tagsága a Ságvári Endre Művelődési Ház nagytermében. A rövid, de tartalmas vezetőségi be-számoló után a hozzászó-lók azt kérték az új vezet-őségétől, hogy még nagyobb körültekintéssel végezze a segélyek és az üdülőjegyek elosztását. Azt is kérték, hogy a nyugdíjas klub ki-

zárólag csak klub legyen, mert a megosztottság za-varja a klubélet jobb, kul-turáltabb kialakítását.

A taggyűlés 7 tagú vezo-tóséget, 3 tagú számvizsgá-ló bizottságot és 12 bizal-mit választott. Az alapszer-vezet titkárává Lendvai Józsefet, a vállalati bizal-mi testületbe pedig Gross Györgyöt és Gácsi Máttyást választotta a taggyűlés.

Egyik szemem sír, a másik nevet

Sír, ha azt tapasztalom, hogy a Pécsi Kertészeti és Parkép-tő Vállalat nemcsak a termé-zetes elhasználódás révén ja-vításra szoruló játszótéri esz-közöket, a parkokban elhe-lyezett padokat veszi „keze-lésbe” a téli hónapok alatt, hanem azokat is kénytelen, melyeket magukról megfele-dkezett felnőttek — legtöbbször nem a gyermekek — szándé-kosan vagy rossz értelemben vett „virtusságból” tesznek tönkre. Nem egy esetben úgy, hogy azok pótlása szinte le-hetetlen, vagy nagy költség és munkaerő ráfordítással hozha-tók rendbe, hogy céljuknak megfelelően használhassák.

Pedig ezekre ott van legin-kább szükség, ahol az új vá-rosrész kialakult, ahol sok a gyerek, a kismama, mint Ltvov-Kertvárosban is. Főleg itt kellene a szépre, a jóra nevelni idősebbeknek a fiatalab-

bakat, megláttatni velük azt az áldozatot, melyet értük tesz a város vezetősége és a válla-lat.

A másik szemem pedig ne-vet, helyesebben örül, amikor azt látom, hogy assák a göd-röket az ültetendő fáknek, vagy már a földbe kerültek, s karók védik. Gondos kezek fáradságos munkája révén ke-rült a földbe az elmúlt év-ben is közel 8000 darab fa-csemete és 80 ezernyi dísz-cserje a város utcáin, park-jaiban, játszóterein.

Amikor annyi szó esik a környezetvédelemről, a tiszté-letet, munkájuk megbecsülését megérdemlik azok a dolgozók, akik e fejlődő város 170 ezer lakosa érdekében oly sokat fá-radoztak és fáradoznak, akik a Pécsi Kertészeti és Parképítő Vállalat vezetői és szorgalmas dolgozói.

Kiss József

Kinevezés helyett választás

A Munka Törvénykönyve rendelkezik a munkaiügyi viták eldöntéséről, a munkaiügyi döntőbizottságok szervezéséről, feladatairól. A munkaiügyi döntőbizottságok 1979-ben nem kevesebb, mint 200 ügyben hoztak érdemi határozatot és kb. ugyanennyi felvilágosítást adtak vállalati szinten.

A fő cél a gazdaságpolitikai feladatok megoldásának előse-gítése érdekében hatékonyabbá tenni a munkaerő tervszerű átesoportosítását, javítani a munkafegyelmet, jobban ki-használni a munkaidőt, a dol-gozók érdekvédelmét szolgáló szabályozás továbbfejlesztését, a nemzetközi munkajogi egyezményben elfogadott el-veknél a saját munkajogi sza-bályainkban való érvényesülé-sét. E feladatokból láthatós zerep jut a most, májusban újjavított munkaiügyi dön-tőbizottságoknak.

A 19/1979. MÜM számú ren-delet intézkedik a munkaiügyi döntőbizottságok szervezéséről és eljárásáról. Eszerint a jö-vőben is háromtagú tanács dönt a felmerült vitákban. Lé-nyeges változás azonban, hogy „A munkaiügyi döntőbizottsá-gok elnökét, elnökhelyettesét és tagjait — az eddigiekől el-térően — a munkáltató és a szakszervezet munkahelyi szer-ve együttes javaslata alapján a dolgozók választják.” A ja-vaslatba hozott szemlélyeken tül — a választás alkalmával

— a dolgozók is tehetnek ja-vaslatot más személyekre, mondhatnak véleményt, kifogást.

Az elnököt és elnökhelyet-teseket a szakszervezet válla-lati szerve és a vállalat közös javaslata alapján a Munkaiügyi Bíróság elnöke bízza meg, míg a tagokat azonos arányban a szakszervezet illetékes szerve, és a munkáltató jelölte ki. A pártatlanság, az objektív döntés meghozatalának felté-telül itt is biztosítva voltak, hiányzott azonban a dolgozók közvetlen beleszólási joga e fontos szerv megválasztásakor. A mostani módosítás a dolgo-zók hatáskörébe utalja a dön-tés jogát, megvalósítva itt is pártunk politikáját, amely ki-hangsúlyozza: a dolgozók el-idegeníthetetlen joga a munkahelyi demokráciában való részvétel, s az őket érintő kér-desekben nem nélkülük, ha-nem velük együtt kell dönteni.

A munkaiügyi döntőbizottsá-gok a munkahelyi légkör egyik formálói voltak és azok lesznek a jövőben is. Dönté-seik kihatnak a dolgozók köz-életére, befolyásolják tevé-kenységüket. A helyes választás biztosíté-ka lehet, hogy az új bizottsá-gok megfeleljenek e követel-ményeknek, s tárgyilagos, ön-zetlen munkájukkal jól segítik az üzemi kollektívát, erősítik a munkahelyi demokráciát. Zethner György

Ülésezett a KISZ vállalati küldöttértekezlete

Megválasztották az új vezetőséget

Vállalatunk KISZ-bizottsága május 6-án a Központ nagyteremben tartott küldöttgyűlésen adott számot az elmúlt mozgalmi évben végzett munkájáról.

A beszámoló — amelyet minden küldött kézhez kapott — körvonalazta az előttnél álló főbb feladatokat is. Tájékoztatót a vállalati gazdasági tervek teljesítése érdekében végzett munkáról, ezen belül az ifjúsági szocialista munkaverseny-mozgalmak eredményeiről. Ebben a témában a következőket állapít-

a vállalati KISZ-bizottság titkára tette meg. Beszédében felhívta a figyelmet a KISZ vezetőképzés fontosságára. Annál is inkább időszerű ez a feladat, mivel az elmúlt időben vállalatunk KISZ-szervezetének vezetési szintjein több személycseré történt. Örvendetesnek minősítette, hogy a KISZ-ből elbúcsúzókat a második taggyűlésen új felvételekkel pótolták, s így javult a tagság korösszetétele. Kritikusan szölt az előadó a KISZ-tagság aktivitásáról.

Mészáros István szóbeli kiegészítését tartja

tó üzem fiataljainak lelkes munkájáról számolt be. Az üzem területén ipari tanműhely építése folyik, ahol a fiatalok 600 társadalmi munkaórát vállaltak. *Kezsericze László* IV-es üze- mi vajúr az ifjúsági brigádok termelésben betöltött szerepét méltalta hozzászólásában.

Német Csaba a KISZ Baranya megyei Bizottságának elismerését tolmácsolta a KISZ-szervezetünknek. Elmondta, hogy megyei szinten is kiemelkedőnek ítélik KISZ-szervezetünk gazdasági és politikai munkáját. Ezt követően az alapszervezeti KISZ-munka fontosságáról szölt. Kapjanak nagyobb önállóságot az alapszervezetek, legyenek a cselekvő munka színterei — mondotta a megyei KISZ-bizottság titkára.

Csölle Zoltán az ÉDÜ-ben, az utóbbi években rendszeresen megtartott „Ifjúsági termelési hónap” társadalmi munkaakció eddigi tapasztalatairól és kiterjesztésének lehetőségeiről beszélt. Hozzászólása után *Solty László*, a mandátumvizsgáló bizottság elnöke tájékoztatta az értekezletet a küldöttek összetételéről.

Ezt követően *Kovács István*, a vállalati pártbizottság titkára emelkedett szó-

lásra, aki a pártbizottság nevében köszönetet mondott KISZ-vezetőségünknek az elmúlt időszakban végzett munkájáért. A továbbiakban elmondta, hogy a KISZ-alapszervezetek fontos feladatának tartja az új dolgozók segítségét, beilleszkedésük megkönnyítését vállalati közösségünkbe. Bár a munkaerő-gazdálkodás nem a KISZ feladata, a közismert munkaerő-helyzetben az alapszervezetek különösen sokat tehetnek azért, hogy az újonnan idekerült fiatalok tartósan vállalatonk tagjaivá váljanak. Ezután — válaszként egy előző fel-szólalásra — az átlagon felüli munka anyagi és erkölcsi megbecsüléséről beszélt. Az erkölcsi elismerésnek, a szóbeli köszönetnek, a kézfogásnak is legyen rangja — mondotta.

Végül *Juhász Alajos* (II. sz. bányauzem) az V. sz. bányauzemi beruházás KISZ-védnökségéről szólott. Javaslatát, hogy az V-ös üzem külszíni építkezésénél a KISZ vállaljon védnökséget s a szerződés feltételeit a KISZ-bizottság és az FMKT közösen dolgozzák ki, a küldöttgyűlés nagy tetszéssel fogadta. Ezt követően *Mészáros István* válaszolt a feltett kérdésekre. A beszámolót a kiegészítésekkel együtt a küldöttgyűlés egyhangúlag megszavazta.

A második napirendi pontban került sor az új vezetőség megválasztására. Amint azt előző számunkban már közöltük, a KISZ-bizottság titkára: *Srenk Attila* lett. A bizottság tagjai: *Bistei Attila*, *Bodács Etele*, *Erdei Károly*, *Hagyó Árpád*, *Heresznyi Zsuzsanna*, *Hrisztov Balkov Iván*, *Sasvári Gábor*, *Juhász Alajos*, *Lendvai Anna*, *Morvay Nándor*, *Pál István*, *Solty László*, *Srenk Attila*, *Storcz László*, ifj. *Timár Lajos*.

A pénzügyi ellenőrző bizottság elnöke *Nagyné Takács Angyalka* lett.

Bemutatjuk az ÉDÜ új szb-titkárát

Simon János

— Szeretnék öt év múlva is Simon Jancsi maradni ebben az üzemben. Az akinek nemcsak a rangját, de a nevét sem felejtik el az emberek éppen úgy, ahogyan a barátát, akiről tudják, hogy közülük való. Demokratikusan vezetni, nem felülről diktálni.

Ezekkel a mondatokkal kezdte, amikor megkérdeztem, hogy milyen érzés egy üzem kollektívájának bizalmát élvezni, így folytatta: olyan érzés volt, ami az eddigi kötelesség- és felelősségérzetet is felülmúlta, egy kicsit megrendültem és meglepődtem. Az emberek bizalmából lettem az ÉDÜ szb-titkára. Ezt a jövőben sem szeretném elveszíteni, hiszen az én munkám éltető eleme a bizalom, ezért igyekszem erre rászolgálni.

Mint váltóműszakos vegyésztechnikus kezdte pályafutását. Néhány év múlva művezető, fődizpécsér, majd megválasztásáig üzemtechnikusként dolgozott. Gazdasági elfoglaltsága mellett elvégezte a Marxista-leninista Esti Egyetem 3 éves tagozatát, 12 évig volt munkásúr és 1965-től mint műhelybizottsági titkár végezte feladatát.

— Mennyire tartja fontosnak a dolgozók informáltságát?

— A jövő egyik legfontosabb feladatának tekintem, hiszen a döntések háttérének ismerete a legfőbb hajtóerőt jelenti. Az üzemi demokrácia fórumai, a szemlélyes kapcsolattartás erre a legalkalmasabb. Ugy érzem, hogy az újonnan megválasztott tisztségvisel-

ők személyi kiválasztása erre a biztosíték. Munkánk színvonalának emeléséhez nagyban hozzájárul az is, hogy a bizalmiak között az eddigi 7 százalék helyett most 30 százalék a párttagok aránya.

— Mit jelölne meg feladatként?

— Részben az eddig elmondottak is utalnak rá. Munkánk folyamatos, de szeretném, ha az érdekvépviseleten túl a nevelés, mozgósítás, érdekegyeztetések a realitásokat figyelembe véve történének. Természetesen érdekelletétek, véleménykülönbségek lesznek, de ez viszi előbbre munkánkat. Ha megfelelően élünk a demokratikus fórumokban rejülő lehetőségekkel, akkor nem azt fogjuk keresni, hogy munkánkban mi a rossz, hanem azt, hogy hogyan változtassuk meg, tehát miként tudunk jobban dolgozni.

— A feladatok adóttak, a következő években is lesz mit tennünk — e szavakkal fejezte be mondanivalóját Simon János, az Ércdúsító üzem közelmúltban megválasztott szakszervezeti bizottság titkára.

Szántó Jánosné

A KISZ küldöttértekezlet elnöksége

totta meg: „a kollektív versenyformák közül az ifjúsági szocialista brigádmozgalmat egyik legnépszerűbb tömegmozgalmunkká vált.”

Külön fejezetet szentelt a beszámoló a politikai nevelőmunkának is. Problémaként említi a beiskolázási „átfedéseket”, s a hallgatók egy részének hiányzását, érdektelenséget miatt. Örvendetes ezzel szemben, hogy megnőtt a foglalkozásokon résztvevők aktivitása. „Politikai nevelőmunkánkban alapvető célunk, hogy olyan kollektívákat alakítsunk ki, amelyek tudnak és akarnak tenni a szocialista társadalom fejlődéséért...” — olvashatjuk a beszámoló e részében.

Még mindig nagy a paszszív KISZ-tagok aránya. Megoldás: az eddigiéknél többen kapjanak konkrét egyéni megbízatást. „A megbízatás növeli a közösségért végzett munka felelősségét” — zárta szavait vállalatunk KISZ-titkára.

A szóbeli kiegészítést a hozzászólások követték. *Bodács Etele* (Kis.-Kut.) a tömegsport anyagi bázisáról és fejlesztési lehetőségeiről mondott szavai után *Franyó József* (III. sz. bányauzem) a KISZ és az úttörőszervezetek kapcsolatának jelentőségét taglalta. *Lendvai Anna* a Szolgálat-

Eredményes munkát végeztek KISZ-szervezeteink a pártépítésben. Az elmúlt mozgalmi évben a párt sorába felvett 43 fő fiatal tagból 39-nek a KISZ volt az egyik ajánlója. Fontos feladatként jelöli meg a beszámoló az MSZMP XII. kongresszusa dokumentumainak megismertetését, valamint a fiatalok mozgósítását az előttük álló gazdaságpolitikai feladatok végrehajtására.

A beszámoló szóbeli kiegészítését *Mészáros István*,

Szavaznak a küldöttek

Gördics János felvételei

Bácskai Frigyes

Egy álom beteljesülése

HÍREK

A MÉV Felügyelő Bizottsága április 29-én ülést tartott vállalatunknál. Az ülésen megvitatták a nehézipari miniszter részére készített jelentést vállalatunk 1979. évi gazdálkodásáról. A jelentésben javaslatot tettek az 1980. évi gazdálkodás néhány kiemelt feladatának fokozott figyelemmel kísérésére.

A bulgáriai testvérvállalatunk vezető szakemberrel tapasztalatcsere-látogatáson vettek részt hazánkban május 5-8 között. Georgi Lazarov, a Redkie Metall vállalat gazdasági igazgatója és Jolo Filipov beruházási igazgató a Kísérleti kutatási és automatizálási üzemet is felkereste, ahol a baktériumos lúgzási lehetőségeket tanulmányozták.

A vállalati KISZ-bizottság május 14-én továbbképzést tartott Magyarbirtelenen a pénzügyi ellenőrök, az üzemi gazdasági ügyintézők, valamint a KISZ-titkárok részére. A továbbképzés keretében megbeszéltek a KISZ KB új gazdasági ügyrendjével kapcsolatos feladatokat és a költségvetés tervezés időszerű kérdéseit.

Megváltozott a Ságvári Endre Művelődési Ház könyvtárának nyitvatartási rendje. A könyvtár a következő időszakban áll a látogatók rendelkezésére: hétfőn 10-12 és 14-17, kedden 14-17, szerdán 10-12 és 14-17, csütörtökön 14-17, pénteken 10-15 óra között. A fenti időszakban a naplópapok, folyóiratok is az olvasók rendelkezésére állnak.

Halfogóversenyt szervez június 8-án 9 órától 12 óráig a Pécsi tó repülőterei szakaszán a vállalati horgász egyesület, az egyesületi tagok részére. Nevezni lehet a klubnapokon és a helyszínen. A verseny helyezettjei értékes díjakat kapnak felnőtt és ifjúsági kategóriában.

A vállalati szakszervezeti bizottság szabályzatot adott ki a balatonmária-fürdői vállalati kemping használatára. A kempinget a vállalati dolgozók és családtagjai vehetik igénybe. A kempingezőknek naponta 15 forint területhasználati díjat és a jogszabályban előírt üdülőhelyi díjat kell fizetni.

Helyreigazítás. Lapunk május 1-i számában Unnepi gyűlés kedves vendéggel című cikkünkben dr. Münnich Ferencné közelmúltban kapott kitüntetését tévesen jelent meg. Vendégünk április 4-én a Haza Szolgálatáért Erdemérem arany fokozatát kapta meg.

Bátrak sportja

Ma már igencsak megszokott látvány a budai hegyekben a magasan vitorlázó siklószárny, ismertebb nevén a sárkányrepülő. Szűkebb hazánkban, Pécsen ez idáig nem „találkoztunk” velük. Igaz, szervezett formában csak pár hónapja vannak, klubjuk megalakult. Bemutatkozásukra remélhetően hamarosan sor kerül.

Eddig senki kutyája sem voltunk — kezdi beszélgetésünket a földtani főosztály geológus mérnöke, **Bodrogi Frigyes**, a sárkányrepülő talán leglelkesebb tagja —, de ez évtől rendelet szabályozza, hogy az MHSZ-hez tartozunk. A repülés komoly veszélyt jelent, s ezért — mindannyiunkért — az MHSZ gyakorol műszaki felügyeletet a siklószárnyak felett.

Ezek szerint repültek már?

No, nem. Ott még nem tartunk, hiszen „újszülöttek” vagyunk. Szakosztályunk februárban alakult s jelenleg az elméleti felkészítés tart, melyből május közepén vizsgázunk. Tanulunk meteorológiát, repüléselméletet, szilárdságtant és a repülési szabályzatból is vizsgázni kell. A sikeres vizsgát követi majd a gyakorlati kiképzés, s ezután kerülhet sor az első komolyabb repülésre.

Ezért eddig bármennyire is szeretnénk volna meglovagolni a fellegeket, sem módunk, sem engedélyünk nem volt. Így meg kellett elégednünk a földön való futással, s az egyensúly gyakorlatként maximum rövid siklásra volt lehetőségünk.

Túl azon, hogy a repülés a bátrak sportja, de ezt általában fiatalon is kezdik.

En repülni akarok, egyszerűen azért, mert mindig is szerettem volna.

Tudom én vagyok a legvénebb a negyvenhat évemmel a sárkányrepülő között, de mit tegyek ha most nyílt erre alkalmam? Egyszerűen csak annyi van, hogy évtizedek teltek el mire lehetőségem nyílt a gyermekkori vágyak teljesítésére. Átrepülni egyik dombról a másikra. A batorságot meg a vágyakozás csak fokozza.

— Ugy tudom van egy nagy fia. Ő mit szól ahhoz, hogy édesapja repülni akar?

Semmit. Velem tartott és ő is tagja lett a szakosztálynak. Szerencsésebb mint én, de hátrányban mégsem érzem magam, hisz ha minden igaz, egyszerre repülünk majd. Így örömmel kettős, és mindezeket, csak fokozta, amikor megtudtuk, hogy a vállalat nem zárkózott el a szakosztály segítségétől. Ez egy műhely biztosítását jelent számunkra a munkásszálló épületében.

Ezek után különösen elvárjuk, hogy a vállalat dolgozói közül mind többen jelentkezzenek köztük, akik a sárkányrepüléshez kedvet éreznek. Ezt megtehetik minden szerdai napon az MHSZ Perczel utcai klubjában.

Veress Tamás

35 éven felüliek

Vezet a II. üzem

Túl a III. forduló után rendeződnek a helyezések a 35 éven felüliek kispályás labdarúgó bajnokságában. A már volt szabadnapos II. üzemiek két győzelmükkel átvették a vezetést a PMSC-től.

A lejátszott találkozók után megállapítható, hogy a csapatok közel azonos játékerőt képviselnek, ami azt jelenti, hogy nincs kiugró képességű és nincs feltűnően gyenge csapat. Ezt igazolják a jelenlegi eredmények is. S hogy a továbbiakban is így lesz-e? — erre nincs garancia.

Az első mérkőzésen a PMSC fülényesen győzött (5:2) a Szolgáltató ellen, ugyanakkor a vereséggel rajtoló IV. üzemiek a második játéknapon 3:0-ás győzelmet arattak a pirosfeketék (PMSC) felett.

A III. forduló slágermérkőzésének bizonyult a II. üzem—PMSC találkozó. A bakonyiak ezúttal is kitétek magukért, 3:1 arányban győztek és ezzel átvették a vezetést, miután a III. üzem csak döntetlent játszott az eddig pont nélküli Szolgáltató ellen.

A bajnokság állása: 1. II. üzem 4 pont, 2. III. üzem 3 pont, 3. PMSC 2 pont, 4. IV. üzem 2 pont, 5. Szolgáltató 1 pont.

K. M.

Küzdelem a bajnoki címért Négy labdarúgó-csapat versenyfutása

Alaposan átrendeződött a labdarúgó-bajnokság élmezőnyének állása. Kezdődött az élvonalas egymás elleni találkozói, majd folytatódott a II. üzem nagyszerű győzelmével. A helycserék, ponttrápaszok gyakoriak voltak.

A nyolcadik forduló meglepetését a Szolgáltató „B” szerezte 6:1 arányú győzelmével a bajnokságra esélyes PMSC ellen. Nem kisebb dicsőség, hogy a IV. üzem labdarúgói nagyíramú találkozón kényszerítették térdre a sokszoros bajnok Kutató-mélyfúró csapatát. Amíg az esélyesek egymás „belügyeivel” voltak elfoglalva, addig a bajnokságra aspiráló III. üzemiek egy pontos előnyt szereztek.

A kilencedik forduló után tovább növelték előnyüket három vetélytársuk ellen, csak a Szolgáltató „B” csapata tud velük lépést tartani.

Újabb találkozók, újabb pontvesztések, és itt már a III. üzemieknek is „le-

fékeztek”; a IV. üzem pontot rabolt, míg a Kutató újabb pontot veszített, a II. üzem pedig a „szakadék” szélére sodorta győzelmével a PMSC együttesét. Ugyanakkor a Szolgáltató „B” nagyszerű győzelmével felzárkózott a második helyre és két fordulóval a tavaszi bajnokság befejezése előtt egy pont hátránya van az első és ugyanennyi előnye üldözőivel szemben.

Az ötödik helytől ketté szakadt a mezőny, a hatodik helyezést Szolgáltató „A”-nak négy, a tizedik helyezést EDÜ-nek hét pont a hátránya. Örvendetes esemény: a Klub megszerezte első győzelmét a kilencedik fordulóban és így

már nincs pont nélküli csapat a bajnokságban.

Sajnálatos, hogy az utóbbi időben „divattá” váltak az óvasok. Különösen szembetűnő az EDÜ—Klub (7:1) mérkőzés esete. Az utóbbi óvott, majd a fegyelmi bizottság ítéletét az EDÜ megfellebbezte, újabb kivizsgálás, amikor bizonyítást nyert, hogy mind két csapat vétett a szabályok ellen. A döntés: mind a két együttest vesztesnek nyilvánították. A csapatok részéről több figyelmet érdemelne a versenykiírás ismerete, hogy a jövőben ne fordulhasson elő hasonló eset. Ez senkinek sem jó, de különösen nem a bajnokságnak és az együttesek hírnevének.

Az élmezőny állása a kilencedik forduló után: 1. III. üzem 16 pont, 2. Szolgáltató „B” 15, 3. IV. üzem 14, 4. Kutató-mélyfúró 13, 5. Pécsi MSC 12 pont.

Kovács Miklós

REJTVÉNY

Rejtvényünk vízsz. 1., folytatva függ. 1. sorában a párt XII. kongresszusának határozatából idézünk. Megfejtésül az idézetet kérjük beküldeni a szerkesztőség címére 1980. június 10-ig. A helyes megfejtők között könyveket sorsolunk ki.

1	A	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	T
14						15						16		
17					18		19					20		21
22				23		24		25	26		27			
28			29					31	32					33
		34				35		36		37				38
39	40		41		42			43			44			45
46		47		48				49			50	51		
52			53		54		55		56		57		58	
59			60	61				62			63	64	65	
66			67					68			69			70
71			72				73		74					75
		76				77	78		79				80	
81	82					84	85							86
87									91		92			
T													93	

Vízszintes: 14. Fejlődik, előbbre jut. 15. Alkalmazott. 16. Skandináv váltópénz. 17. Afrikai nép. 19. Kutyalak. 21. Kiejtett mássalhangzó. 22. Tápéta eleje. 23. Durva posztó. 25. Növény. 27. Menyasszony. 28. Téma közepe. 29. Alakja. 31. Ünneptélyes fogadalom. 33. Kérdőszó. 34. Azonos mássalhangzók. 35. Napszak. 37. Száz közepe. 38. Maró vegyület. 39. O. A. 41. Flnom sütemény. 45. Rádium. 46. Sonka vége. 48. Fihatal — németül. 49. Verskellék. 50. Hlbáztat. 52. Város — angolul. 54. Ipari növény. 56. Tárnok tele. 58. A paripa. 59. Stancium. 60. Minden sikerül neki. 64. O. S. 66. Nyeltes köziszerszám. 67. Asztáclum. 68. Vízben tisztít. 69. Barnászörös. 70. Japán társasjáték. 71. Irat. 73. Takarít. 75. Személyes névmás. 76. Régi úrmérték. 77. Igekötvő. 79. Lengyel légitársaság. 80. Kopasz. 81. Rénum. 84. Azonos mássalhangzók. 86. Sportág. 87. Uttörő egység. 89. Vásárolnék. 92. Független. 93. Sír.

Függőleges: 2. A Duna mellékvíze. 3. Fundamentum. 4. Takarmány. 5. Azonos római számok. 6. Azonos mássalhangzók. 7. Esőben álló. 8. Labdajáték. 9. B. L. 10. Török tisztí rang volt. 11. Nátrium. 12. Rangjelző. 13. Strázsája. 18. Afrikai nép. 20. Hierét kos. 23. Olasz város. 24. Az önálló iparos. 26. A. E. 27. Fafajta. 29. Vesd papírra. 30. Kas betű. 32. Sok. 33. Ülelő. 36. Kopasz. 40. Vízhorod edény. 42. Tojáslepény. 43. Ünneptélyes fogadalom. 44. Ételízesítő. 47. Argon. 51. Kicsinyítőképző. 53. K. S. 55. Tagadószó. 57. Hivat. 61. Kabát. 62. Súrgető szócska. 63. Szeszec ital. 65. Kedvel. 71. Képzőművészeti alkotás. 72. Rangjelző. 74. Apró szemét. 75. Leplez, burkol. 78. Férfinév. 80. Sportág. 82. Vércsatornája. 83. Lopva figyel. 85. Vízi átkelőhely. 86. Ósvész. 88. S. L. 89. Nevelő közepe. 90. Ismeretlen névjele. 91. Kicsinyítőképző. 92. Gyümölcsnedv.

Juhász Károly

Lapunk május 1-i számában között keresztrejtvény helyes megfejtése:

A viszályok nem tartanának sokáig, ha csak az egyik fél volna hibás.

Könyvjutalomban részesültek: Hejjas Rudolfné (Kutató-mélyfúró üzem), Stahl Lajos (III. sz. bányauzem), Vejmelek Ferencné (Központ).

Lövészet

A férfi puska, pisztoly és a női puska csapat és egyéni lövészversenyre május 6-7-8-án került sor a IV. sz. bányauzem MHSZ LK rendezésében.

Eredmények:

Férfi puska csapat: 1. Eredősítő üzem 537 kör, 2. II. sz. bányauzem 528 kör, 3. III. sz. bányauzem 506 kör, 4. IV. sz. bányauzem 495 kör, 5. Kís.-kut. üzem 488 kör, 6. Kutató-mélyfúró üzem 481 kör.

Férfi puska egyéni: 1. Szigeti József Eredősítő üzem 187 kör, 2. Dömötör Ferenc II. sz. bányauzem 185 kör, 3. Szénási Imre Eredősítő üzem 180 kör.

Pisztoly csapat: 1. Eredősítő üzem 545 kör, 2. III. sz. bányauzem 482 kör, 3. II. sz. bányauzem 481 kör, 4. Kutató-mélyfúró üzem 427 kör, 5. IV. sz. bányauzem 382 kör.

Pisztoly egyéni: 1. Sáfrány István EDÜ 188 kör, 2. Molnár Gábor EDÜ 179 kör, 3. Tari Imre EDÜ 178 kör.

Női puska csapat: 1. II. sz. bányauzem 453 kör, 2. IV. sz. bányauzem 448 kör, 3. Szolgáltató üzem 443 kör, 4. Kutató-mélyfúró üzem 434 kör, 5. Eredősítő üzem 421 kör.

Női puska egyéni: 1. Szemlcs Teréz IV. sz. bányauzem 175 kör, 2. Bozókai Ferencné II. sz. bányauzem 167 kör, 3. Tóth Lászlóné EDÜ 160 kör.

A Bányász Kupa lövészverseny harmadik fordulójára június 10-11-12-én kerül sor a MÉV II. sz. bányauzem MHSZ LK rendezésében.

Varga Béla

Akik mindig különleges feladatot kapnak

Látogatóban az 59-es

csapatnál

Mínusz kettő, mínusz öt! — kiáltja a főcsatlós. A kas megtelek. Beáll a másik etázs is. Nyolcra van leszálló? — kiált ugyanaz a hang. Tízbe? Tizenkettőre... tizenháromra. Be lehet szállni. A III. sz. bányüzem déli aknájának null-szintjén elfogynak a leszállók. Csengetés, aztán a kas egyre sebesebben ereszkedik. Minden szinten megállunk, mindenhol van kiszálló. Amikor a mínusz tizenkettedik szintre érünk, már csak öten vagyunk.

Stengl Antallal, a gépészeti helyettes vezetőjével és egy karbantartó lakatossal lépünk ki a kassából. Ők a Minirondóhoz igyekeznek. Még fönna a körletiródán hallottam, hogy a lakatos „zabálja” az olajat. A lakatos dohogva cipeli a két nagy olajos kannát.

Nem jók azok a tömlők, állandóan folynak a csatlakozónál — magyarázza.

Nem sokkal az akkutöltő után elválnak útjaink. Jobbra elágazik a vágat.

Most ebben dolgozik az 59-es — mutat rá Stengl Antal.

Odaérve három guggoló embert látok. Épp vasutat fektetnek.

Kicsit jobbra Bandikám... Ugy. Na, most a jó! — mondja egyikük, majd felegyenesedik.

Amikor megfordul csöppet megemeli kobakját, és ugyanazzal a mozdulattal alkarjával megtörli izzadt homlokát. A félhomályban is felismerem. Leszállás előtt láttam a fényképét a falézfán a kiváló dolgozó tábláján. Ő Nagy Zsigmond, az 59-es csapat vezető vajúra. Barátságosan üdvözl, majd mikor megtudja miért jöttem, kicsit odébb, hellyel kínál

— Itt nincs akkora zaj, nyugodtan beszélgethetünk — mondja.

— Csak hárman vannak? — Elég az — válaszolt nevetve. — Rajtam kívül most Bogáthy András szakaszvezető vajúr és Kornfeld Ferenc csillás van itt. A rondósunk Szabó József, sajnos most beteg.

— Nemrég kezdtek Minirondóval dolgozni. A csapat eddig többnyire különleges feladatokat kapott. A mostani is az?

— Nem mondhatnám annak. Az az új benne, hogy rondóval dolgozunk. Egyébként ennek a szintnek három vágatát kell továbbhajtunk. Egy hete vettük át a munkát a 4-es csapatától. Most már kezdünk belerázódni,

— Előtte hol dolgoztak? — Nemrég fejeztük be a null-szinti központi nagy lakatos műhely kialakítását. Tizennyolc méter hosszú, hat méter széles, három méter magas üreget kellett kiképezni.

— Kaptak már hasonló speciális feladatot?

— Hogyne! Annak idején miránk bízták az aknagépház és az új főszelölőtető gépterének a kihajtását is. Mindig szeretjük az olyan munkát, amihez több kell, mint begyakorlottság és tapasztalat, ami próbára teszi az agyunkat, ami tökéletes szervezettséget követel. Például már aknát is hajtottunk. Igaz, hogy csak kilenc métert, de szép feladat volt.

— Mikor alakult a csapat?

— 1969-ben jöttünk ide, Borsodból. Addig mind a tizenegyen Somsályon dolgoztunk. Még jól emlékszem, akkoriban szinte

büntetésnek számított, ha egy csapatra ferde pálya hajtását bízták. A legkiválóbb vágathajtóknak is beletörött a bicskájuk. Még egy éve sem dolgoztunk itt, jól ment a meló a szintes vágaton, amikor ránk bízták egy sikló kihajtását. Ugy éreztük amikor az üzem vezetése ezt a feladatot adta, hogy nem büntetnünk akarnak minket, hanem megbíznak bennünk. Aztán, amikor 140—150 százalékos csináztunk ez a bizalom tovább nőtt. Azt hiszem később ezért kaptunk annyi érdekes, különleges feladatot. Most ez a „rondózás” is új és, ha olyan kiváló csapattól vettük át ezt a korszerű berendezést, mint a 4-es, akkor a vezetők továbbra is bíznak bennünk.

— Mi az, ami ön szerint a csapat legfőbb erőnye?

— Talán a szerveztség. Nálunk nemcsak a teljesítmény a lényeg. Valamennyi szakvezető precíz munkát és rendet követel meg. Mindig úgy szervezzük a munkát, hogy az abléznak könnyű dolga legyen. Minden szak előre is dolgozik. Ritkán szállunk ki úgy, hogy ne robbantánánk — mondja a csapatvezető, s közben mind türelmetlenebbül tekintget a vájvég felé.

Feldübörög a rakodógép. — No, mennem kell, folytatjuk a rakodást — mondja.

A következő csillét már ő tölti.

Nógrádi Gábor

VENDÉGEINK VOLTAK

Május 22-én a vállalatunk vendége volt Viktor Petrovics Kitájev, a Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottsága agitációs és propaganda osztályának munkatársa, akit elkísért Németh Jánosné, a Baranya megyei pártbizottság propaganda és művelődési osztályvezető helyettese.

Vendégeink tájékoztatást kaptak vállalatunk gazdasági, politikai, társadalmi tevékenységéről, a dolgozók élet- és munkakörülményeiről. Látogatást tettek a Ságvári Endre Művelődési Házban, ahol tájékoztatták a művelődési, kulturálódási lehetőségekről.

A program a propagandista klubban végződött, ahol az üzemi pártbizottsági és pártalapszervezeti titkárok részére V. P. Kitájev előadást tartott: Az SZKP a békéért és az együttműködésért vívott harcban címmel, majd kérdésekre válaszolt.

A választók bizalmából

Cserna Sándor országgyűlési képviselő

A mint arról a napilapokból már értesülhettünk, június 8-án Pécs megyei város 5. számú országgyűlési választókerületének szavazói túlnyomó többséggel Cserna Sándort, vállalatunk II. sz. bányüzemének vajúrát bízták meg azzal, hogy ő képviselje érdekeiket népköztársaságunk legfelsőbb államhatalmi szervében, a törvényhozó testületben, az országgyűlésben.

Cserna Sándor 46 éves, 17 éve tagja a pártnak, a munkásmozgalomba 1949-ben kapcsolódott be. A száraz statisztikai adatoknál lényegesen többet mond, ha idézünk néhány — a jelölőgyűlésen elhangzott — felszólalásból. Horváth B. Jenőné, a Ságvári Endre Művelődési Ház igazgatója:

Cserna elvtárs jelölése pártunk, rendszerünk demokratizmusának bizonyítása... A maga és munkakörnyezete hangulatán érezheti, mérheti le a hozott törvények, rendelkezések hatását. Ez az igazi demokratizmus. A megnövekedett feladatok követelik, hogy a törvényhozó testületbe olyan emberek kerüljenek, akik nyitott szemmel élnek, járnak, képesek érzékelni életünk eseményeit, összefüggéseit, a lakosság hosszútávú érdekeit képviselni.

Kalocsai Tibor, a Mezőgép Vállalat dolgozója:

Cserna elvtárs közmegelegedéssel tevékenykedett, hallatta szavát az országgyűlésben, népszerű ember, a közéleti gyakorlata nagy.

Barcsa Zsigmond, a II. sz. bányüzem pb-titkára:

A kilencéves munka egyértelműen tisztességes, becsületes, munkásember-

hez méltó tevékenység volt. Cserna elvtárs a termelő munkában is megállja a helyét, a társadalmi munkában is élen jár. Határozottsága, szerénysége alkalmassá teszi e felelőségteljes munkára.

Bóhm Tibor, vállalatunk vezérigazgató-helyettese:

Cserna Sándor komoly tevékenységet fejtett ki az országgyűlésben. Felelősséggel kellett dönteni olyan kérdésekben, mint az új nyugdíjrendelet, ő is harcolt a csökkent munkaképességű dolgozók erkölcsi-anyagi megbecsüléséért. A lakóterület, a háziasszonyok problémáit is jól ismerte. Sok fizikai és szellemi megterheléssel egyaránt járó munkája mellett módot talált arra is, hogy politikailag képezze magát, a múlt évben elvégezte a Marxizmus—leninizmus Esti Egyetem szakosítóját.

Méhész Györgyné, 39-es dandár úti lakos:

Nyugodt szívvel javaslom Cserna Sándort, hiszen jól képviselt bennünket, s azt kérem tőle, támaszkodjon továbbra is a dolgozókra, a lakosságra, s mi ígérjük, hogy segítünk neki.

Ezek a szavak útravalónak is tekinthetők.

Kablár János

A III. sz. bányüzem 59-es csapatán Nagy Zsigmond csapatvezető vajúr rakodás közben

Nógrádi Gábor felvétele

Tanácskozott a szakszervezeti választói értekezlet

Megválasztották a tisztségviselőket

Május 31-én vállalatunk szakszervezeti szervei választói értekezletet tartottak. Az értekezlet napirendje: 1. A vállalati szakszervezeti tanács beszámolója a végzett munkáról. A számvizsgáló bizottság jelentése. 2. A vezető szervek, a számvizsgáló bizottság és a küldöttek megválasztása.

A szakszervezeti tanács beszámolójának első része gazdasági eredményeinket elemelve megállapította, hogy bányászati munkánk új fejtési technológia kialakítására is irányult. A vágathajtási tevékenységünkben fúrókocsikat állítottunk a termelésbe, a rakodás, szállítás megkönnyítésére többféle rakodószállítógéppel kísérletezünk. A vegyi feldolgozásban a műszaki fejlesztés a jelenleg alkalmazott technológia tökéletesítésére irányul. Jelentősen csökkentettük a technológiai segédanyagok felhasználását, fejlődött kiegészítő termelési tevékenységünk. A beszámoló megállapította, hogy az értékelési időszak utolsó két évében az újítások száma csökkent, az ezzel kapcsolatos feladatok között kiemelte, hogy a propaganda munkában tudatosítani kell, hogy minden dolgozó újításával a fejlesztési döntések részesevé válik.

A szakszervezeti szervek az üzemi demokrácia jobb kihasználását szorgalmazták. Kísérletképpen megszerveztük a szakszervezeti bizalmiak tanácskozását, melyek segítettek az adott elképzelések reális kialakítását, a szerzett tapasztalatok hozzájárultak a szakszervezeti tanácsok és bizalmiak együttes ülésére kiadott határozat kialakításához.

Nagy gondot fordítottunk dolgozóink bér- és jövedelemnövelésére: a beszámolási időszakban a vállalati bérszínvonal 30 százalékkal nőtt. Bevezetésre került a műszakpótlék rendszer, megváltozott a hűségjutalom rendszerünk. Bérpolitikai elveink kialakításakor a továbbiakban is az egyenlőségi ellen kell fellépünk.

Kollektív szerződésünk jól szolgálta gazdasági feladataink végrehajtását, a vállalati szabályzatok készítésébe dolgozóinkat bevontuk.

A nők és anyák védelmére hozott határozatok betartására rendszeresen visszatérnek az alapszervezetek. Az ifjúságról szóló törvény nyomán a fiatalokat érintő problémák jobban felszínre kerültek.

A munkaügyi döntéshozottak üzemi szervezetei kiépültek, ma a törvényesség, a társadalmi és egyéni érdekvédelmének elismert szervei.

Vállalatunkat és szakszervezeti szervünket a SZOT kijelölte szakszervezeti jogsegélyszolgálat megszervezésére. A vállalati jogsegélyszolgálatot, az annak keretében létrehozott üzemi panaszügyi bizottságokat megalakulásuk óta 2200 alkalommal keresték fel vállalatunk dolgozói.

A beszámoló második része a dolgozók élet- és munkakörülményeivel, az egészségvédelem, a munkabiztonság és szociális ellátottság helyzetével foglalkozik.

Megállapítja, hogy a jogos lakásigényeket a legnagyobb erőfeszítések árán sem tudtuk maradéktalanul kielégíteni, e téren a következő öt éves tervben is sokat kell tenni.

A munkásszállón megoldottuk a szobánkénti 4 ágyas elhelyezést, lényegesen javultak a dolgozók szállításának körülményei. A munka- és védőruha, védőeszköz-ellátás nem volt zavartalan.

A munka- és egészségvédelmi tevékenység továbbra is döntően a bányabeli munka biztonságának fokozására, az egészségkárosító hatások mérséklésére, ill. kiküszöbölésére irányult. Bányában és külszínen elsősorban a szállítás, rakodás, teheremelés gépesítése jelentette a fő feladatot. A rezgésártalmak kiküszöbölésére 13 különböző típusú fúrókocsi és 200 oszlopos fúrótám áll rendelkezésre. Az üzemegészségügy mennyiségileg és minőségileg is sokat fejlődött.

A beszámoló rögzíti, hogy a foglalkozási rehabilitáció megoldásához szűkebb körű munkaadói érdeklődés van minden érintett dolgozó jóindulatú, segítőkész együttműködésére, a vállalat további erőfeszítésére és nem utolsósorban társadalmi támogatására.

A szakszervezeti szervek politikai, kulturális nevelőmunkájával, sporttevékenységével foglalkozó részben megállapítja, hogy a közművelődési munka eredményesebbé vált az üzemekben és a lakóterületen egyaránt.

A tömegsport bizottság fő feladata a dolgozók rendszeres és folyamatos testmozgásának biztosítása volt.

A beszámoló záró részében

a szakszervezeti tanács megállapította, hogy a vezető, irányító, szervező munka, a vállalati és üzemi vezetőtestületek munkája színvonalában továbbfejlődött. Hiányosságként veti fel, hogy a határozatok, állásfoglalások nem mindig jutnak el a tagsághoz, az írásos anyagok mennyisége túlzott, közérthetőségük esetenként kívánivalót hagy maga után.

A szakszervezeti tanács beszámolójához Rác Gyula, a vszb-titkára fűzött szóbeli kiegészítést.

Rác Gyula vszb-titkár szóbeli kiegészítését tartja

Tájékoztatta a választói értekezletet a szakszervezeti választások tapasztalatairól. Aláhúzta a bizalmiak és főbizalmiak felkészítésének fontosságát. A legfontosabb felvetésekkel — a vállalati dolgozók jövedelmének viszonylagos elmaradása az iparágban belül, a lakáskérdés, a rehabilitált helyzet, a vállalati egészségügyi szolgáltatás átstrukturálása, a külszíni dolgozók hűségjutalmának rendezése — részletebben foglalkozott.

Méltatta a vállalat kollektívájának a kongresszusi munkaversenyben elért eredményeit, az év első öt

Az értekezlet elnöksége

hónapjának tervteljesítését. Gondjaink között említette a létszámproblémát, az időszakos anyagihiányokat.

Fő feladat az V. ötéves terv teljesítése, az, hogy a szakszervezet tagsága, a vezető szervekben dolgozók politikai, gazdasági munkájukkal segítsék a jelen és a jövő feladatainak teljesítését.

A szóbeli kiegészítő és a számvizsgáló bizottság jelentése után hozzászólások következtek.

NAGY SÁNDOR (III. sz. bányász) küldött az elmúlt 5 év eredményeiről — az ötnapos munkahét bevezetéséről, az új művelődési ház felépítéséről, a műszaki fejlesztésről, az egyéni védőeszközök bővítéséről, és a megoldásra váró feladatokról — lőtszám-gondok, lakáshelyzet, rehabilitáció — szent felszólalásában.

BODOG FERENC (IV. sz. bányász) hozzászólásában elmondta, hogy üzeme terveit minden évben élvezték, hiszen teljesítette, amivel nagyban hozzájárult a vállalati tervek teljesítéséhez. A bányászok nagyobb anyagi, erkölcsi elismerését, bér, lakás és rehabilitációs gondjainak enyhítését kérte.

BARTOS ISTVÁN (II. sz. bányász) az üzemi közművelődési munka fejlődéséről, új kezdeményezéseiről, az üzem és a színház kapcsolatáról beszélt többek között.

LENDVAI JÓZSEF az 550 taggal rendelkező nyugdíjas alapszervezet segély, üdülési, és helyiség gondjainak megoldásához kért segítséget.

SZÉLL JÓZSEFNE (Kutató-mélyfúró üzem) az üzemorvosi ellátás gondjairól, és a baleseti versenyben a követelmények reálisabbá tételéről szövegezt.

STEINHÖFER KÁROLY (Szolgáltató üzem) felelevenítette, hogy az elmúlt évek során a vállalat és szocialista brigádjai mennyi segítséget adtak a városnak. Jogosan várjuk el, hogy lakásgondjaink megoldásában — közművesített telek juttatásában — nagyobb segítséget adjon a város.

DR. BANK JÓZSEF (Üzemegészségügy) a 4 hónappal ezelőtt bevezetett üzemegészségügyi rendszer hiányosságait, az időszakos szűrővizsgálat, a gondozójellegű betegellátás, a mozgásszervi és foglalkozási betegségek, egészségnevelési propaganda eredményeiről beszélt.

VIRIZLAI GYULA (SZOT titkár) a tömegpolitikai munka és az érdekvédelem hatékonyságát, valamint a bizalmiak megnövekedett szerepét emelte ki hozzászólásában. A jelenlegi helyzet megértésében, az anyagi javak reális elosztásában a jövőben a bizalmiak meghatározó szerepet játszanak. Az itt felmerült gondok megoldásához a SZOT Titkárságának támogatását ígérte.

MOLNÁR DEZSŐ (Ercdúsító üzem) a nő- és rétegpolitika eredményeiről szövegezt, és a fiatal házaspárok lakáshelyzetének megoldására tett — más városokban már bevált — javaslatokat.

NAGY MÁTYÁS (Kis-kut.) az üzemnek az EDÜ rekonstrukciós munkálataiban való részvételéről, a műszergyártásról, az újítások gazdaságosságának felülvizsgálatáról, és a cseréldöntés gondjairól beszélt.

KOMÁROMI SÁNDOR (IV. sz. bányász) a le- és kiszállási pótlék rendezését kérte a bányafúrás dolgozók nevében.

TÓKA JENŐ vezérigazgató az 5 év komoly helytállásáról, a kifelé néha nem is látható feszültséggel terhelt periódusairól szövegezt, melyek ellenőrzését mégis sikerült a kitűzött feladatokat teljesíteni. Az utánpótlás biztosításáról és az új ötéves tervben várható társadalmi-politikai intézkedésekről szövegezt még.

A vita lezárása után Rác Gyula összehívta a résztvevők aktívait.

Az értekezlet második felében a vállalati szakszervezeti tisztségviselők megválasztására került sor. Titkos szavazással a bizalmi testület, illetve a vállalati szakszervezeti bizottság elnökének választották Molnár Dezsőt (EDÜ, csoportvezető) és titkárnak Rác Gyulát. Tagjai: Benkő József munkavédelmi felügyelő (Központ), Bartos István körletvezető (II. sz. bányász), Fonyódi Tibor vágár (IV. sz. bányász), Kecskés József vágár (II. sz. bányász), Kocsor Ferenc üzemvezető (III. sz. bányász), Koch László csoportvezető (Kutató-mélyfúró üzem), dr. Moizs Rezsőné pénzügyi osztályvezető (Központ), Motil Magdolna laboráns (Szolgáltató üzem), Ormándy Géza aknász (IV. sz. bányász), Pintér Zoltán vágár (III. sz. bányász), dr. Roisz Andrásné politikai munkatárs (Központ), Simon Sándor politikai munkatárs (Központ), Tündök Sándorné laboráns (Kísérleti kutatási és automatizálási üzem).

A vállalati szakszervezeti bizottság mellett működő 5 fős számvizsgáló bizottság tagjainak választották: Beer Antal nyugdíjast, Hermesz Béla belső ellenőrt (Központ), Sebestyén Sándor munka- és bérügyi előadót (Központ), Óvári György belső ellenőrt (Központ) és Villai Ele-

mér vezető könyvelőt (Kísérleti kutatási és automatizálási üzem).

Szintén titkos szavazással választották meg a BDSZ XXIII. kongresszusára a 11 és az SZMT választási küldöttértekezletére a 14 küldöttet.

Nyílt szavazással választották meg a vállalati bizalmi testület mellett működő 13 fős munkavédelmi bizottságot (vezetője: Benkő József), a 9 fős közgazdasági bizottságot (vezetője: Simon Sándor), a 11 fős kulturális, agitációs propaganda és sportbizottságot (vezetője: dr. Roisz Andrásné), a 9 fős ifjúsági bizottságot (vezetője: Ormándy Géza) és a 9 fős nőbizottságot (vezetője: Motil Magdolna).

Az értekezlet végén a vállalati szakszervezeti bizottság újból megválasztott titkárá, Rác Gyula közölte meg Gross Györgynek, aki több mint 20 évig a vállalati szakszervezeti bizottság, illetve 1968-tól a vállalati szakszervezeti tanács elnöke volt, eddigi lelkiismeretes és felelősségteljes munkáját, majd az újonnan megválasztott tisztségviselőknek eredményes munkát kívánt.

Dr. Roisz Andrásné

Ercbányász

A Mecseki Ercbányászati Vállalat dolgozóinak lapja

Felelős szerkesztő:

Kablár János

Szerkesztő:

Ragoncsa János

Szerkesztőség:

7633 Pécs,

39-es dandár út 19.

Telefon: 15-851

Vállalati tel.: 7-243, 7-147

Kiadja

a Baranya megyei

Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó:

Braun Károly

Kiadóhivatal:

7601 Pécs, Hunyadi út 11.

Telefon: 15-000

MÉV Nyomda

7633 Pécs,

39-es dandár út 19.

Felelős vezető:

Sperczel János

Megjelenik kéthetenként

Előfizetési díj egy évre

36 forint

Előfizethető

a szakszervezeti bizalmiaknál

Ny-623-4

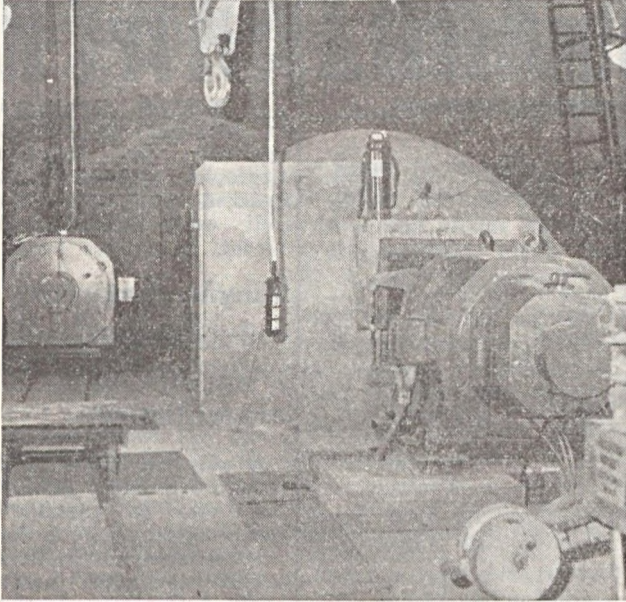

A választói értekezlet küldötteinek egy csoportja

Keller Gábor felvételei

Három üzem együttműködése

Működik a VOKD—2,4 típusú fűszellőtető gép a III. sz. bányában Szabó Győző felvétele

Az összefogás nagyszerű példája

Több éves munka eredményeként a közelmúltban a III. sz. bányában beindult a IV. sz. bányából áthozott VOKD—2,4 típusú fűszellőtető gép. Üzembehelyezésével lehetővé vált az egészségvédelem, a munkafeltételek további javítása, távlati gazdasági céljainak teljesítése.

Az üzem előtt álló feladatok teljesítése érdekében a keleti-tárai mélyszinteken végzendő bányászati tevékenységhez a régi fűszellőtető gép által szállított légmennyiségnek közel duplája szükséges.

Az üzem műszaki szakemberei a követelményeket kielégítő több változatot készítettek el és hasonlíttatták össze. A szellőtetősi hálózatok villamos modellezésére a miskolci Nehézipari Műszaki Egyetemmel elvégeztetve választották ki a végleges tervet. Az ebben rögzített bányászati kiképzési munkálatok 1977 elején kezdődtek.

A terv kivitelezése — több szintet összekötő légfeltörések kihajtása KPV-típusú padozattal, nagyszelvényű bányatárságok kiképzése — új elméleti és gyakorlati ismeretek elsajátítását követelte meg az e munkában résztvevő fizikai és műszaki dolgozóktól.

A jó felkészülést, az eredményes munkavégzést bizonyítják:

— a külszín és a 0 szint közötti 2,5 m² szelvényűre átbővített TURMAG-lyuk kibővítése 12—13 m²-re a IV. sz. bányában kivitelezésében (KPV-típusú padozat segítségével);

— a 0 szint új főbehúzó vágat kihajtása a déli vakakna 0 szintű rakodója alá történő becsatlakozással (célja a jobb bányaklíma biztosítása a leszállók, kiszállók és az aknáknál dolgozók számára);

— öt szintet összekötő hártya léggurító kihajtása;

— a fűszellőtető géptér kiképzése (a fűszellőtető gép

szakszerű, gyors beépítése és üzembe helyezése a Szolgáltató üzem kollektíváját dicséri); — ezzel egyidőben a zökkenőmentes átállás érdekében a légáram vezetésére, szabályozására szolgáló létesítmények (légajtók, léggátak, segédzellőtetők) beépítése.

A tervben meghatározott feladatok érdekében 3300 m szintes és 420 m ferde vágatot hajtottak ki a csapatok, az egyéb térképész 2130 m³ volt, melynek költsége meghaladta a 30 millió forintot. A fűszellőtető gép teljesítménye is igazolta az előzetes számításokat, az intézkedések szükségszerűségét: a bányamezőben az áthúzó légmennyiség 3700 m³/percrel 5200 m³/percre nőtt.

Az elvégzett munka üteme, minősége, a fűszellőtető gép biztos üzemeltetése mindhárom üzem kollektív munkáját dicséri.

Vicze János

Amit meg tud csinálni egy „maszek”...

Javaslatok a brigádgyűlésen

A Ságvári Endre Művelődési Ház egyik kistermében tartott brigádgyűlésen az ÉDÜ II. üzemegységénél dolgozó Törekvés szocialista brigád.

A pergő ritmusú, élénk vitákkal, véleményekkel és ellenvéleményekkel teletűzdelt összefogással végigizgalmas, változatos volt, akár egy jó sportmérkőzés.

A brigádbeszámolót Domján István, a közelmúltban megválasztott brigádvezető tartotta. Foglalkozott a gazdasági munkával, a kongresszusi munkaversenyyel, az eredményekkel és természetesen a hibákkal, hiányosságokkal is.

Büszkén számolt be arról, hogy a kongresszusi munkaversenyben elért eredményük alapján a brigád 5000 forint pénzzutalomban részesült. Jóleső érzéssel nyugtázta, hogy a kommunista műszakon a brigád minden tagja részt vett és a 650 óra vállalt társadalmi munkából eddig 209 órát teljesítettek.

Munkahelyükön nagy mennyiségű kalapácsfejű csavart használnak. Ezt a fajta csavart az üzemvezetés hosszas utánjárás után is csak egy kisiparostól tudta volna beszerezni — elég „borsos” áron. A tagokban feltámadt a szakmai önérték és azt mondták: *amit meg tud csinálni egy „maszek”, azt mi is! Meg is csinálták!* Jelentős megtakarítást eredményezett az üzemnek ez az akció.

A laboratóriumi mintavételek gyakran panaszkodtak, hogy az egyik berendezésnél a mintát csak több emelet megjárásával tudják megvenni, ami nagyon fárasztó. A brigád tagjai összedugták fejüket, és megvizsgálták az ötletet. A mintavételező csoport áthelyezték a megfelelő helyre — mindenki nagy megelégedésére.

Persze ezek csak kiragadott példák, amit lehetne még tovább sorolni. A napi feladatok, problémák megbeszélése után a közös megmozdulásokról, a szabad idő hasznos eltöltéséről beszélt az újdonsült brigádvezető.

Felvetette, hogy a Bánki Donát útj Általános Iskola egyik osztályával vegyék fel a kapcsolatot és alkalomadtán beszéljessenek a tanulókkal az üzemi életéről, a vasas szakma szépségeiről. (A brigád tagjai ugyanis lakatos karbantartó munkát végeznek.) Előfordulhat — mondotta — hogy az ilyen beszélgetés folyamán némelyik fiú kedvet kap ehhez a szakmához. Erre a javaslatra igazán érdemes odafigyelni más brigádoknak is.

A beszámoló után a brigád tagjai kaptak szót. Garai Dezső művezető részletesen ismertette az augusztusi leállás alatti munkafázisokat. Jelenleg az előkészítő munka folyik, amely felett KISZ-fitások vállaltak védnökséget. A leállás előtt külön összehívják az egész csoportot, ahol személyre bontva beszélnek meg a feladatokat. Ehhez a témához kapcsolódott Storcz László is. Tekintettel arra, hogy a fent említett előkészítő munka sok embert leköt, a napi karbantartó munkákat csak nehezen tudják elvégezni. Ehhez kérte a brigádtagok odaadó munkáját.

A brigádgyűlés végén Simon János, az ÉDÜ szobitkára szólalt fel. Többek között elmondta, hogy sajnos „öregszik” az üzem. A tapasztalat, hogy a jó kollektívába megmaradnak az új emberek. A fiatalok befogadásával és tudatos nevelésével segítse a brigád az üzem létszámgyarapodási gondjait enyhíteni. Annál is inkább, mert hiszen a brigád szelleme és egysége követendő.

Dümmert Gyula

Vigyázzunk jobban magunkra!

A baleseti helyzet javítását szolgáló műszaki újdonság a II. sz. bányában az SVG fémsüveg vasfeszékkel történő alkalmazása fejtekben

Bányabeli balesetek

Az ok legtöbbször figyelmetlenség

UJSÁGHIR: „A vállalati munkaverseny bizottság értékelte az első negyedévi balesetelhárítási versenyt. A bányászatok közül a legjobb eredményt a II. sz. bányában érte el, ezért az üzem kollektívája 15 ezer forint jutalomban részesült.”

Felkerestük Lischka Györgyöt, a II. sz. bányában üzemeltető biztonságttechnikai csoportjának vezetőjét, aki vel a sikeres első negyedévről és a további feladatokról beszélgettünk.

— A vállalati munkaverseny bizottság minnek alapján értékelte a balesetelhárítási versenyt?

— Az ezer teljesített műszakra eső balesetből eredő betegnapok számát vették alapul. Az első negyedévben — a bányászatok közül — ez a mutató Bakonyán volt a legkedvezőbb: 6,9 nap.

— Mik a balesetek legfőbb okozói?

— Túlnyomórészt a figyelmetlenség. A balesetek

több mint felét ez okozza. Igen sok baj származik az ún. utasítás ellenes tevékenységekből. A balesetek elenyészően kis hányadát okozzák előre nem látható események, pl. fűrésztörés, gépek üzem közbeni meghibásodása stb.

— Mely területeken leggyakoribbak a balesetek?

— A szállításnál. Az utóbbi hetekben sajnos jelentősen romlott a baleseti mutatónk. Hogy miért éppen a szállításnál? Nemcsak a munka veszélyességi foka okozta ezeket a baleseteket. Bár rutinos, tapasztalt gárdával rendelkezik a szállítási körlet, de időnként ők is létszámmal küzdenek. Így aztán más területekről irányítanak hozzájuk embereket, akik még tapasztalatlanok. Elég egy rossz mozdulat és máris megtörtént a baleset. Éppen ezért szükségesnek látom, hogy a más területekről a szállításhoz irányított dolgozókat olyan helyekre telepítsék, ahol a tapasztalt szállítók szeme előtt vannak és nincsenek csaknem teljesen magukra utalva.

— Hogyan lehetne továbblépni? Hogyan lehet még eredményesebb a balesetelhárítás?

— Valamennyi dolgozónk tisztába van a biztonságttechnikai előírásokkal. Ezt megköveteljük mindenkifől. E téren nincs is probléma. Viszont mindenkiben tudatosítani kell, hogy a bányamunka akkor is balesetveszélyes, ha annak minden csínját-bínját ismeri. Pillanatnyi figyelmetlenség is már tragédiát okozhat. A mi feladatunk, hogy egyrészt a technológiai fegyelmet, a biztonságttechnikai előírások betartását folyamatosan ellenőrizzük, másrészt pedig megértessük mindenkivel, hogy munkájuk a műszak minden percében teljes figyelmet követel — mondta a vezető Lischka György.

Nógrádi Gábor

Még 1500 méter vissza van

A Bányászati Aknamélyítő Vállalat mecseki körzete a közelmúltban immár negyedszer érte el a Kiváló Közvetítő címet. Mindez a körzet üzemeltetői dolgozóinak helytállását, a feladatok sikeres teljesítését igazolja. Ebből az alkalomból, no meg azért is, mivel épülő új bányában munkáinak jelentősebb részét ők végzik, beszéltünk a körzet főmérnökével, Pálmai Jánossal és a BAV ércbánya üzemének helyettes vezetőjével, Sebő Istvánnal.

— A bányászati beruházásokon jelenleg hány emberük és milyen területeken dolgozik?

— Mintegy kétszáz, négy munkahelyen — válaszolta a főmérnök. Dolgoznak embereink a IV. sz. bányában a két vakakna mélyítésén, a III. sz. bányában a társzint hajtásán és az V-ös légakna tényleges technológiai mélyítéséhez végzik a felvonulási munkálatokat. Ezen túl a szállítóakna vasbeton toronyalap építését az úgynevezett tárcán kívüli, pécsi üzemünk dolgozói végzik.

— Az elmúlt évben az üte-

mezésnek megfelelően végezték munkájukat?

— A tavalyi év kiemelkedő munkája és eredménye volt a szállítóakna bányászati részének elkészítése. A kitűzött határidő előtt egy negyedével előbb készült el. Jó ütemben történt az előakna mélyítése is. Ugyanez mondható a társzint kihajtására, melyet a múlt év második negyedévében kezdtünk, s most (május elején) 1180 méternél tartunk. A teljesítéshez hozzátartozik, hogy az első háromszáz métert a III. sz. bányában egy csapatunk hajtotta.

— Kik azok a barábackok, akik mindezt végzik?

— A Dörmer Konrad vezette Zalka Máté brigád — veszi át a szót az üzemvezető-helyettes —, akik múlt évi munká-

jukért a vállalat kiváló brigádjára címet kaptak. Ők mélyítették a végzeték a szerelvényvezést a szállítóaknáknál. Ennek elkészítésekor két részre váltak és az egyik csapat a társzint kihajtását, míg a másikuk a légakna mélyítését kapta feladatát.

— A brigád — folytatja a gondolatot a főmérnök — a társzint kihajtásakor többször 100 méter feletti teljesítményt ért el egy hónap alatt. Most áprilisban, nehéz geológiai viszonyok között elérték a Sás patakot. A fote és a vízfolyás között mindössze hat és fél méter volt a távolság. A munka nehézségét igazolja, hogy az addigi TH-biztosítás helyett a vágatot falazással kellett biztosítani.

— Összegezve a munkákat, mit mondana?

Barábackok

Veress Tamás

MÉV-siker Verőcemaroson

Vállalatunk KISZ-bizottságának fiataljai idén is részt vettek a verőcemarosi Express sportnapokon. A háromnapos sporttalálkozón Baranyát 600 fiatal képviselte. A résztvevők számára lehetőség nyílt, hogy összemérhessék erejüket más vállalatok fiataljaival. A versenyszámok összeállítására igen változatos sportprogramot ígért. Fiataljaink éltek is a lehetőséggel. A MÉV-es fiatalok tudását jellemzi, hogy minden számban sikerült dobogós helyezést elérni.

Külön dicséret illeti a lányokat, akik igen eredményesen szerepeltek. Első helyezést szereztek sodrófadobásban, női fociban pedig harmadik helyezést érték el. A fiúk szereplése is dicséretes. Férfi kézi- és kosárlabdában harmadik

helyezést érték el. Kispályás labdarúgásban pedig mind az öt csapatunk bekerült a hatos döntőbe.

Fiataljaink a háromnapos találkozón bebizonyították, hogy vállalatunknál komoly sportélet folyik. Felkészültségük, fegyelmettségük eredménye, hogy nemcsak eredményességükkel, hanem magatartásukkal is kivívták a tábor vezetőségének elismerését. Mindez hozzájárult ahhoz, hogy idén először sikerült elnyernie fiataljainknak az „Express Kupát”, mely egyben a legjobb teljesítményt is jelentette.

Köszönetet mondunk a PMSC-nek az anyagi segítségért, a résztvevő fiataloknak példamutató magatartásukért és további sikeres szereplést kívánunk.

Bodács Etele

Vetélkedővel zárult az Ifjúsági vitakör

A KISZ MÉV Bizottsága szervezésében május végén került sor az Ifjúsági vitakör oktatási forma záróvetélkedőjére a Ságvári Endre Művelődési Ház propagandista klubjában. Sajnálatos módon a nyolc benevezett csapat közül csupán hét jelent meg. A III. sz. bányász nem vett részt a vetélkedőn.

A háromfős csapatok az ifjúsági vitakör 1979/80. évi tananyagát feldolgozó kérdésekre adtak választ. Az öt kérdéscsoport alapján átfogó képet kapott a zsüri

a fiatalok politikai felkészültségéről. Az írásbeli feladatok főleg a versenyzők lexikális tudását tették próbára. A munkaversenymozgalmal, a fiatalok érdekvédelmével, jogaival, feladataival kapcsolatos kérdésekre szóban kellett válaszolniuk. Az izgalmas, végig szoros versenyt a II. sz. bányász csapata nyerte, a Központ, az EDÜ és a Szolgáltató előtt. Az első négy helyezett csapat tagjait a szervezők vásárlási utalványokkal jutalmazták.

Hazai tájakon

A MÉV II. sz. bányász KISZ-alapszervezetei kilenc 3 fős csapattal neveztek az elmúlt év őszén a „Hazai tájakon” országos játékokra, melyet a Tájak-Korok-Múzeumok mozgalom szervező bizottsága, a KISZ KB kulturális osztálya és az Állami Ifjúsági Bizottság titkársága közösen hirdetett meg.

Múzeumlátogatások, kiállítások és történelmi emlékhelyek megtekintése után egy 5 fős csapat MÉV II. sz. bányász KISZ-vezetősége néven jogot kapott a megyei döntő részvételére.

Az elmúlt napokban megtartott döntőn a résztvevő csapatok rangos zsüri előtt adták számot Pécs-Baranya építészetről, köztéri szobráiról, népviseletről, ősapáink tájszavairól, munkaeszközeiről, azok rendeltetéséről.

A nagyon szoros versenyben a MÁV és az úttörőház ifi-vezetők klubjának fiataljai mögött a II-es üzemiek a harmadik helyen végeztek.

Kupa-küzdelem

Komoly küzdelemben harmadszor is az Építők úti iskola úttörő munkásör szaka sa nyerte el a MÉV II. sz. bányász KISZ-bizottsága által kiírt kupát, s így véglegesen is övék e trófea.

Három éve minden évben egy alkalommal mérjük össze tudásukat elméleti, lövészeti, kézigránát dobási és labda ügyességi versenyen a Várház utcai és a 2. sz. Gyakorlóiskola pajtásaival.

A munkásör-zászlóalj III. század III. szakasza — Büki Sándor parancsnok vezetésével — szervezte meg és vezette le a kupa-küzdelmet, melynek házigazdája a II. sz. bányász — Köteles Jenő — lövész klubja volt.

K. A.

Művelődjünk, szótalkozzunk

A Ságvári Endre Művelődési Ház júniusi programjából

20-án 17 órakor: Omega klub. Bodnár Imre előadása. Rock-faggató. Földessy Dénes előadása; Omega börze.

27-én 17 órakor: Kisgrafikai barátok klubja. Ságvári Stúdió Galéria 9-től július 6-ig: Nő a kisgrafikában. A Ságvári Endre Művelődési Ház Kisgrafikai barátok klubjának rendezésében.

Lépésről lépésre, de meghódította

Igazi csapatmunka

A közművelődésről születtek már különböző szintű határozatok. Beszéltek és beszélnek erről sokat. Művelődéspolitikánk és Pécs város kulturális rendezvényeinek sokasága bizonyítja, hogy sokan és sokat tesznek is a közművelődésért, munkásművelődésért. De hogyan lehet a kulturális rendezvények sokaságára közönséget biztosítani? Jó előadások, programok szervezésével, a kultúra iránti igény felkeltésével, s annak szinte az éhségig való fokozásával, türelmes meggyőzés szervezéssel és sorolhatnám még mi mindennel.

Mindez azért jutott eszembe, mert szeretném olvasóinkat arról tájékoztatni, hogy a szocialista brigádok, családi és baráti közösségek önálló kezdeményezésein túl mi történt közművelődés, vagy ha úgy tetszik munkásművelődés terén egy színházi évad tükrében, a II. üzemben.

Köröshegyi István, szb-titkár és Berta Kázmér közönségszervező számokkal — melyektől ilyen esetekben mindig félek — kezlik a tájékoztatást.

De nézzük a számokat!

Hat előadásra 2338 néző szórakozott. A Makrancos völgyeknek, Homokszáknak, Tüll és bársony-nak,

a Csárdáskirálynő-nek és két gyermekelőadásnak örült a nagyszámú közönség.

Három év távlatából örömmel állapítható meg, hogy az a sajátos kezdeményezés „Egy üzem, egy színházi előadás” jól bevált és ezt bizonyította az elmúlt színházi évad is. A II. üzemi előadásokon nem üres széksoroknak játszottak a művészek. Az igaz, hogy lépésről lépésre hódította meg a színház a II. üzem munkásközönségét, és a közönség a színházat, de meghódította.

Már majdnem bérleti formája van az előadásoknak, hisz kialakult egy törzsközönség törzshelyekkel. A kezdeményezésnek a szakszervezet a fő védnöke, s a szakszervezeti bizalmiaknak, főbizalmiaknak nagy szerepe van a váltott műszakban dolgozók előadásra szervezésében.

— Egy-egy előadás megszervezése igazi csapatmunka, Berta Kazi irányításával — mondja Köröshegyi István.

— A jól sikerült előadások után szinte fele időre rövidül egy telt házat újabb előadásra biztosítá-

ni. A propaganda munkában jelentős részt vállal a bakonyai stúdió az előadások rövid ismertetésével. A legnagyobb sikere a Tüll és bársony-nak volt. Látszott, hogy a közönséggel együtt a színészek is nagyon élvezték az előadást. De közel sem merült ki minden szervezési munkánk a színházi előadásokkal. Az ORI programjaira 360 dolgozót, a Ságvári előadásaira 210-et, a Madách Színház vendégjátékára 440-et, filmfesztiválra 100 dolgozót sikerült elvinni, s úgy érzem ez már egy kicsit a három év alatt felkeltett érdeklődés eredménye is — mondja összegezőképpen Berta Kázmér.

A jövőben együttműködési szerződéssel szeretnék a közönség és a színház igényeit, kölcsönösen biztosítani. S mindezt meddig?

— Dolgozó kollektívánk — most már mondhatom — kötelez bennünket erre a munkára. Amíg igénylik, szeretnénk mindig újat adni. Remélem sokáig — mondja tájékoztató beszélgetésünk végén Köröshegyi István. Kukai András

A dohány és a dohányzás

A dohány őshazája Dél- és Közép-Amerika trópusi vidéke. Európába a spanyolok révén került, gyors aklimatizálódása következtében a mészélt éghajlatú öv országában is gyorsan elterjedt. Termelése igen munkaigényes, ami részben agrotechnikai, részben kezelési és utókezelési munkából tevődik össze. A világ dohánytermelésének kb. 60 százaléka hat országból keletkezik. A világ dohánytermelése évente 4,5–5 millió tonna között mozog, négyszer több a teatermelésnél.

Mi, magyarok a hazai termelést Bulgáriából, Törökországból, Albániából és Indiából hozott dohánnyal egészítjük ki.

A nemzetközi dohánykereskedelem jellegzetessége, hogy az áruforgalom nem olyan egyirányú, mint számos más nyersanyag nemzetközi forgalma. A nagy termelő országok egyúttal dohányimportőrök is, függetlenül attól, hogy a termelésük fedezi, sőt meghaladja belső szükségletüket.

Ennek oka, hogy az éghajlati és talajviszonyok, sőt a mikroklíma hatására az egyes dohányfajták olyan minőségi különbségeket mutatnak, hogy az „élvezeti célokat szolgáló” dohányipari termékekben a különböző tulajdonságú do-

hánnyal keverve kerülnek felhasználásra.

Sajnos a dohányzás mértéke az utóbbi években — a sok és jogos ellenpropaganda dacára is — jelentősen emelkedett. Több mint 20 milliárd dollár, amit az emberiség évente elfüstöl.

Vajon mi vonzza a dohányzás felé az embereket? A dohány hatóanyaga a nikotin, amely a mellékvese velőállományában keletkező adrenalin és noradrenalin képződését meggyorsítja. Ezek a hormonok a vegetatív idegrendszerre fejtik ki hatásukat. Az adrenalin hatására élénkebbé válik bizonyos idegközpontok tevékenysége, valamint a szív működés, ezáltal intenzívebbé teszi a vérkeringést. Így mérsékli a fáradtságot és az álomosság érzését, segíti a figyelem összpontosítását.

Ezenkívül a dohányzás néha szertartásszerű és a vele kapcsolatos feltételes reflexek egész sora kialakulhat, amely megrehezteti a róla való leszokást.

Az említett „előnyös” tulajdonságai mellett sokkal több az a káros hatás, amely a dohányos embert éri.

A különböző módon előkészített és fermentált dohányok 1,5–3 százalék nikotint tartalmaznak. Ennek 60 százaléka a füstbe ke-

rül, amit dohányzás során belélegzünk. A nikotin igen erős mérég, egyszerre felszívódva 20 milligramm már halálos mérgezést okoz. A kezdeti dohányzáskor fellépő szédülés, fejfájás, hányinger, izomgyengeség a felszívódott nikotintól van. A dohányos emberek később is éreznek ilyen tüneteket. A dohányzás elősegíti az érelmeszesedést, amely érgörcsökkel, magas vérnyomással járó veszélyes betegség. A dohányzás és a hozzá járuló nehéz fizikai munka — a bányászat is ide tartozik — fokozott megterhelést ró a szívre, ami infarktushoz vezethet. (Sajnos szaporodnak a szív- és keringési panaszok hazánkban és világszerte!)

A dohányzás fokozza a gyomor sósavtermelését, mely a gyomorfekély keletkezésének előfeltétele. Hosszan lehetne még sorolni a dohányzás egyéb ártalmait, hörghurut, álmatlanság, idegesség stb. Nem elhanyagolható a cigarettafüst rákkeltő hatása sem. A statisztika szomorú bizonyítéka, hogy a rákban meghaltak 90 százaléka korábban dohányos volt.

Ezek után ismét felvetődik a kérdés, érdemes-e dohányozni? A józan ész egyértelmű válasza: Nem!

Dr. Góbi János

Pályázati felhívás

A Nógrádi Szénbányák, az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület (OMBKE) Bányászati Szakosztály Nógrádi csoportja pályázatot hirdet,

kányás aknaüzem műszaki-gazdasági problémáinak megoldására.

A pályázat célja: az aknaüzemben eddig alkalmazott víz- és gáztalanító, biztonságtechnikai és művelettechnológiai módszerektől célszerűbb, hatékonyabb eljárások, rendszerek kidolgozása, melyek növelik a biztonságot, segítik a rentabilitási törekvéseket.

Rentábilis termelést gátló tényezők főbb vonásai:

A művelés alatt álló telep közvetlen fedőjébe és fekéjébe települt homokrétegek hézagterfogatásban rosszul eredetű rétegvíz, rétegvíz oldott gázt tartalmaz.

— A termelés gazdaságos szintre való növelése, folyamatosságának fenntartása, új mezők feltárását, előkészítését, termelésbe való bekapcsolását teszi szükségessé. A feltárási és fejteselőkészítési művelet víz-, úszóhomok-, iszapbetörések, velejárásként gazdabeáramlások veszélyeztetik. A potenciális veszélyforrás véletlen érintése veszélyezteteti a személyi biztonságot, az anyagi javakat. Tevékenységében akadályoztatott bányamező, mezőőrész, munkahely üzembeállítása, a betörési zóna áthárántolása jelentős anyagi veszteséget okoz. A feltárási és fejteselőkészítési műveletben beálló idővesztés, előkészítés hiánya miatt adódó termelés és bevételi veszteségek jelentősek.

— Védőréteghiányos területen a széntelepben haladó feltárási és fejteselőkészítési vágathajtó műveletnél a fedő tárolóréteggel érintkező bányaiüregbe esurgó-csepegő víz, a munkatársak talpán összegyűlő víz munkafiziológiai problémát vet fel és intenzitás csökkenést von maga után. A fedő és feké tárolóréteg víztelenedése, víztelenítési igényes, hátráltatja a fejteselő tevékenység beindítását.

— Védőréteghiányos területen folyó fejteselő művelet közben a rendelkezésre álló termelőeszközök felhasználásával a melléktermékek kis kohéziója miatt a széntermék szennyeződése nagymértékű, az ebből adódó árbevételi kiesés jelentős. Díjazás: egy db I díj 60 000 forint, egy db II díj 40 000 forint, három db III. díj egyenként 20 000 forint.

A fenti csoportba nem sorolt, hasznosíthatónal itélet pályamunkák, rész megoldások díjazására felhasználható három db különdíj, összesen 15 000 forint. Bővebb felvilágosítást vállalatunk műszaki főosztályán.

NYARALUNK

A kas megállt, a bányászok beszálltak, majd beszélgetni kezdtek:

— Hová utaztok az idén, Józsi?

— A Kanári-szigetekre!

— Az meg hol van?

— Hát Palotabozsokon —

mondja nevetve a kérde-

zett —, ott él az anyósom,

s annyit „csicsereg”, mint

egy énekes madár. Két hé-

tig szagoljuk majd az is-

tállóságot, s aztán irány a

Balaton, a vállalati üdülő.

A vállalat balatonfüredi

és balatonmáriafürdői üd-

ülőjében június 2-án tarták

szélesre a kapukat a pi-

henésre vágyó dolgozók s

családtagjaik előtt. A ka-

pukulus szeptember hedi-

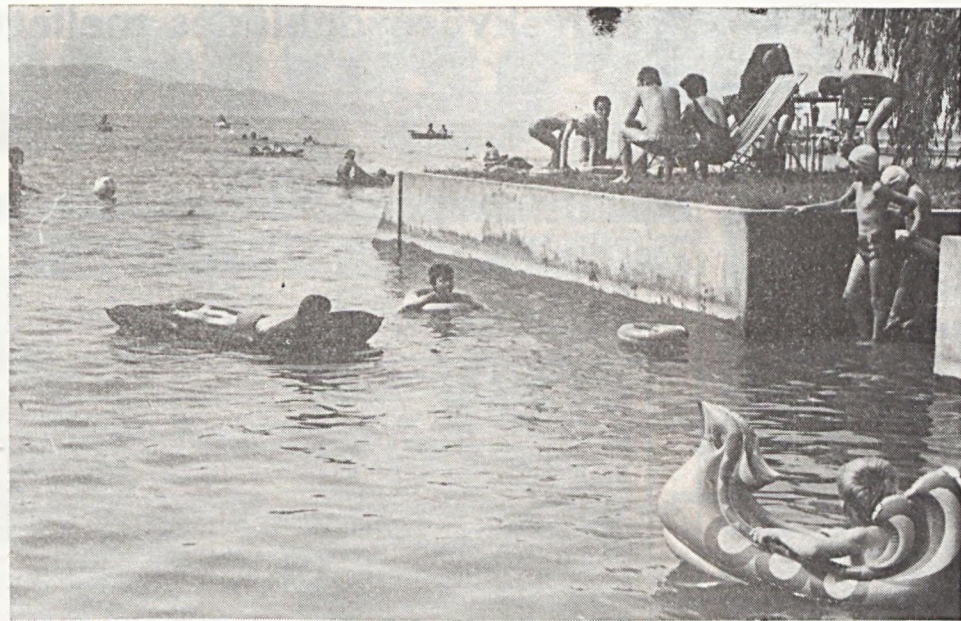
kéig pihen, amikor is a

döngve becsapódó kapuk a

kezéskor nem számoltak az utazás anyagi kihatásával, csak akkor hőkölték hátra, amikor megkapták a befizetési csekket. Mindez elkerülhető lett volna, ha mindjárt az elején az üdültetés forint összege iránt érdeklődnek. Ennek ellenére minden helyet megigényeltek s a csereüdültetés „telt ház” mellett történik.

△ A lakatosműhelyben a megmunkálendő anyagot a brigádvezető a satuba fogja. Megigazítja a fején a svájci sapkát, s reszelni kezd.

— Főnök — szólal meg egy fiatal legény — hová is megyünk majd a hét végén?

A Balaton egyaránt örömet nyújt felnőtteknek és gyerekeknek

Keller Gábor felvétele

messzeségét. Külön konyha van, de szabadfürdőn történő főzőcskére is adott a lehetőség.

Az orfűi vízitelepen május 15-től október 15-ig turnusonként egyszerre 44-en feledhetik a munka zaját. A szép környezetben felépített kőházban az új és a régi típusú faházakban négyágas szobák állnak rendelkezésre.

△ Hol nyaral Gyula bácsi? — kérdezem gépkocsivezetőnket.

— Nyugdíjba megyek fi-am — mondja bánatosan, bár igyekszik leplezni kavargó érzelmeit.

— Mégis, hol?

— A harkányi üdülőbe megyünk a nejemmel. Mindketten szeretjük a strand gyógyító vizét.

A vállalat harkányi üdülője egész évben üzemel, kéthetes turnus váltásokkal. A nyári hónapokra már elkészült a „Megtelt” tábla. Családos üdültetés történik itt, s egyszerre negyvenen pihenhetnek, élvezhetik a saját melegvizét. A kultúrteremben színes televízió hozza közel a külvilágot, s nyújt igaz élményt a fekete-fehér képhez szokott szemeknek. A férőhely kihasználtság éves viszonylatban sajnos csak 60—70 százalékos. A tavaszi, őszi és téli hónapokban a vállalat nyugdíjas dolgozóit üdülteti itt, legnagyobb megelégedésükre.

△ — Hallottad? Balatonmáriafürdőn és Magyarherтелен gyermeküdültetést

szervez a vállalat, illetve a IV. sz. bányáüzem — mondja vajúr barátom.

— Na és mire gondolsz?

— Mire? Hát a srácoknak jó lenne egy kis kapcsolódás a magyarherтелен vadregényes vidéken.

— Gondolod, hogy az asszonyok elengedik őket? Előre látom, hogy siratnák fiaikat.

tett pettyes labda sem gurul a napozó nénihez, s így boldogan játszhatnak, nem zavarja őket senki sem. A csúszda is csak az övék, s nem a többi turnusban olykor megfélekedett apukáké.

A népszerűség a IV. sz. bányáüzem magyarherтеленi hétvégi pihenőtelepének gyermeküdültetésére is áll. Itt a vállalat dolgozói-

Az orfűi vízitelep a horgászok paradicsoma

Eckert Péter felvétele

— Mondsz valamit, de majd meglátjuk.

Egyre népszerűbb a vállalat nagycsaládos dolgozóinak biztosított térítésmentes gyermeküdültetése a balatonmáriafürdői üdülőben. A gyerekek június 16-tól 29-ig vehetik birtokukba az üdülőt. Ekkor minden az övék. Nem kell félniük, hogy lefröcskölnek a bácsit, ki olykor mérgelesen „nevel”. A célt téves-

nek gyermekei június 25-től július 26-ig hancurozhatnak, jelképes összegért. Ez idő alatt, egyhetes időtartamban összesen 150-en kergethetik a labdát, játszhatnak rabló-pandúrost, vagy amí éppen eszükbe jut. Általános iskolás gyerekekről lévén szó a nagyobbak örömeire elkészült ideig egy táncter s az erősítést is hamarosan felszerelik. Így a disco tánc lendő művészei is bemutatják tudásukat s minden bizonnyal nem akad kislány, aki petrezselymet árul majd a faházak között.

△

A várva várt nyár, a pihenés időszaka tehát elkezdett. A családok felkerekednek megismerni hazánk szép tájait. Sokan a határortól búcsúznak el, megköszöntve a „Jó utat kívánok”-ot s indulnak távoli vagy közeli országok megismerésére. A vállalati üdülők, vízitelepek is beépülnek és a beutaltak pár héttel elfelejtik a munkát, az otthoni mindennapi gondokat és élvezik, hogy a személyzet biztosítja számukra a teljes kapcsolódást.

Jó nyaralást mindenkinek, akár itthon, akár külföldön töltsd el megérdemelt pihenésed.

Veress Tamás

Befejeződött az 1979/80-as pártoktatási év

Ismét befejeződött egy pártoktatási év. Üresen maradnak a szemináriumi foglalkozások helyiségei, vizsgáztak a marxista—leninista középiskola hallgatói, sokan félre teszik a tankönyveket. Évről évre visszatérő események! Az 1979/80-as pártoktatási év is azonban csak egy szakasznak a lezárását jelenti. A propagandamunka tovább folytatódik: értékelni kell az elvégzett munkát, fel kell készülni az ebből adódó feladatokra. Milyen volt a legutóbbi pártoktatási év?

A válasz több oldalról közelíthető meg. A számok hasonlóak a korábbi évekhez. Több mint nyolcvan tanfolyamon folyt pártoktatás vállalatunknál. A résztvevők létszáma is kedvező. A számokból — ha részletezzük — sok minden megállapítható: lemorzsolódás, látogatás színvonala, fiatalok és nők aránya... stb. Természetesen ezek is lényegesek, elemzésükre sor kerül.

A számok mellett a tartalmi célok megvalósítása is fontos. Ezek közül a „Feladatterv” kiemelt célként jelölte meg a gazdaságpolitikai propaganda fejlesztését. Erre volt is lehetőség foglalkozásainkon. A XII. kongresszus előkészítése, s lefolyása gyakorlatilag együtt zajlott az oktatási évvel. A gazdasági célkitűzések tartalmát, a hatékonysági és a minőségi követelmények alakulását nemcsak a szemináriumi füzetből ismerhettük meg. A népgazdasági és helyi feladatok megismerése mindenki számára biztosított volt. A pártoktatás különböző fórumain ezt csak megvitatni, az elméleti alapokkal összevetni kellett. Helyére került a gazdaságpolitikával összefüggő külső és belső tényezők reális értelmezése. A foglalkozáson folyó viták, véleménycsereké közelebb kerültek a valósághoz. Ezt az oktatási év egyik legkiemelkedőbb eredményének tarthatjuk. A pezsgő politikai élet megkönnyítette az oktató munkát, de kötelezte propagandistáinkat a jobb felkészülésre, a hallgatói aktivitás kihasználására is. Ennek a követelménynek becsülettel tették eleget a foglalkozásokat vezető párttagjaink.

A propaganda, oktató munka eredményességét nagyon nehéz megítélni. A gazdaságpolitikai kérdések helyes értelmezése, a tanult anyag hasznossága pedig a végzett munkában jelentkezik. Ezt majd a gazdasági munkánk év végi értékelése dönti el, de előlegezve mégis úgy értékelhetjük az egyetlen kiragadott példából is, hogy tartalmi vonatkozásban eredményes pártoktatási évet zárunk.

Gebhardt Ferenc

A mohácsi vízitelepen a természet kedvelői is jól érzik magukat

Juhász Károly felvétele

szezon végét jelentik majd. A hét, 14 napos turnus ideje alatt a balatonfüredi üdülőben mintegy 1200-an pihenhetnek, élvezve a Balaton nyújtotta örömeit. Balatonmáriafürdőn, a csendes, romantikus környezetben közel 500-an részesülhetnek teljes kikapcsolódásban. Itt még a kempingezők is megtalálják pihenésüket, hiszen 40—50 sátor felállítására van lehetőség. Egy napra a terület használati díja 15 forint — sátor, lakókocsi, gépkocsi részére — és felnőtt személyenként 6 forint a térítés. A sátrakhoz a villany biztosított és a víz is a kemping területén van.

△ Az Ércdúsító üzem gépkocsi parkolójában csendesen csapódik a Lada ajtaja. Tulajdonosa körül néz, majd egy Wartburg felé siet. A kocsi ből kikászálódott boldogan veri hátba, s így szól:

— Komám, megkaptuk az útleveleket, s így júliusban irány Nyugat-Európa. No mit szólsz? Ti hová is mentek?

— Bulgáriába. Csereüdültetésre, hisz tudod, az építkezés sok pénzt emészt fel. Még csoda, hogy erre is tellett.

A vállalati csereüdültetés keretén belül az idén NDK-ban 220-an nyaralhatnak, míg Bulgáriában 40-en. Óriási volt a jelentkezés mindkét országba. Mint később kiderült, sokan meggondolatlanul jelentkeztek, mert visszamondták az utat. A jelent-

Szép környezetben található a magyarherтеленi pihenőtelep

Nógrádi Gábor felvétele

Spartan

Labdarúgás

Tavaszi bajnok a Szolgáltató „B”

Két héttel a tavaszi bajnokság befejezése előtt már sejteni lehetett, hogy meglepetés van előkészületben. A Szolgáltató „B” csapata a IX. forduló után már egy pontra megközelítette a listavezető III. üzem csapatát. A X. forduló után meghozta általuk sem remélt sikert, a szerencsés első helvet, miután a Kutató-mélyfúró 3:1 arányban győzött a listavezető ellen. Ezzel utat nyitott a Szolgáltató „B” csapata előtt. A tavaszi bajnokság utolsó fordulóján már csak biztosítékul szolgált a tavaszi elsősegülők. A látottak alapján rászolgált a sikerre, szerencsésük meglepetésnek számít, még akkor is, ha nem érték el kimagasló győzelmeket, de küzdő szellemben és csapategyeségekben felülmúlták a többieket.

A mezőnyben mindvégig kiegyensúlyozottan játszó III. üzem részére elég volt egy megtorpanás, egy kislátás az élesedő küzdelemben és ez az első hely elvesztésével járt. Ezek ellenére nem keseredhet el a csapat. Ha továbbra is ügy játszanak mérkőzésről mérkőzésre, mint tették ezt a tavaszi bajnokságban, optimizmussal tekinthetnek az őszi bajnokságra.

A többszörös bajnok Kutató-mélyfúró eleinte igen csak küszködött a pályán, akadózott a csapat játéka. A VI. forduló után azonban tetszetős és eredményes játékkal beléptek az esélyesek táborába.

A IV. üzem nagy előnnyel rajtolt, de amikor úgy érezték, hogy sinen vannak, jött egy váratlan kislátás és ez elég volt ahhoz, hogy ebben a nagy küzdelemben lemaradjanak a dobogóról. Igazán csak most sajnálhatják az Anyagosztály elleni vereségüket... (3:0). A három pont hátrányuk behozható.

A kezdeti remek szerep-

lét után megtorpan a PMSC lendülete, mint bajnok esélyes, most nagy hátrányban van. Az őszi mérkőzéseken sokkal többet kell nyújtaniuk, ha versenyben akarnak maradni a dobogós helyezéért.

A Szolgáltató „A” együttese váltakozóan szerepelt. Csak a bajnokság elején és végén játszottak tudásukhoz méltóan.

Az Anyagosztály a fináléra szedte össze magát. Különösen az utolsó fordulóban mutatott játékkal felzárkóztak a középsőbe. Ha a lendületük tovább fokozódik, az őszi küzdelemben több örömet szerezhetnek szurkolóiknak.

Az Építők és EDÜ csapatával zárul a középső. A két együttes a tudása alatt szerepelt, mezőnyben tetszetős játszanak, de a kapu előtti helyzetek értékesítésével mindkét csapat adós.

Az utolsó előtti helyen végzett a Kis-kut. Kár, hogy a kupamérkőzéseken nyújtott játékot csak ritkán tudták megismételni a bajnoki találkozók. Utolsó helyen a Klub csapata végzett.

Tavaszi bajnokság végeredménye:

1. Szolg. „B”	11 8 3 - 41:13 19
2. III. bű.	11 8 2 1 49:19 18
3. Kut.-mf.	11 7 2 2 37:16 16
4. IV. bű.	11 7 2 2 32:20 16
5. PMSC	11 6 1 4 44:35 13
6. Szolg. „A”	11 4 3 4 38:32 11
7. Anyago.	11 4 1 6 23:26 9
8. II. bű.	11 4 1 6 16:36 9
9. Építők	11 3 1 7 31:41 7
10. EDÜ	11 3 1 7 15:37 7
11. Kis-kut.	11 - 3 8 12:30 3
12. Klub	11 1 - 10 21:54 2

Kovács Miklós

Növekvő érdeklődés mellett

Nagy fű, csúszós talaj... Rajt a magyarhertelendi ügyességi szakaszon

Autós-harcitúra '80

A MÉV KISZ-bizottsága és a IV. sz. bányauzem KISZ-szervezete idén is megrendezte az immár hagyományos autós-harcitúrát.

A növekvő érdeklődést bizonyítja, hogy az idei rendezvényen kb. 250 fő vett részt valamilyen formában. Az idei túra, a megelőzőktől eltérően, magasabb fokú felkészültséget, több ügyességet és ráteremttséget igényelt a versenyzőktől.

A verseny útvonala: a MÉV Központ épületétől a bányauzemek érintve Hetvehely, Bodolyabér, Magyarhertelend volt. A mintegy ötven km-es versenytávot három autós-ügyességi versenypróba, valamint öt egyéni ügyességi feladat tette változatosá. Nehezítette még a versenyzők feladatát a három — elméleti kérdéseket tartalmazó — totó is. Ujdonság volt, hogy

meghívott vendégként rajt-hoz álltak a Mecseki Szénbányák, a Városi Rendőrkapitányság KISZ-szervezete és a Pécsi Rádió csapatai is.

A versenyzők jó felkészültségét bizonyítja, hogy mind a négy kategóriában szoros eredmény alakult ki. A győzelmeket végül is a pillanatnyi forma döntötte el.

Az I. kategóriában (500—850 cm³) Miovácz—Gyimesi páros (Rendőrség).

II. kategóriában (850—1100 cm³) Mang—Temesi páros (Rendőrség).

III. kategóriában (1100—1300 cm³) Müller—Szabó páros (Pécsi Rádió).

IV. kategóriában (1300 cm³ felett) Szabó—Ott páros szerezte meg a győzelmet.

A harcitúra abszolút győztese a Miovácz—Gyimesi páros lett.

A versenyen több házaspár is elindult és kö-

zülük a legjobban a Schlitt A.—Schlitt A.-né vegyespáros szerepelt.

A verseny rendezőse a sportszerzési díjat Balázs A.—Balázs A.-né párosnak ítélte oda. A harcitúra nyertesei és helyezettei a MÉV KISZ-bizottság, KBT és az Autóklub díjait kapták.

A verseny igazolta, hogy ezen versenyforma iránt rohamosan megnövekedett az érdeklődés. A versenyzők számának növekedése miatt a lebonyolítás egyre nehezebbé válik. Lassan kinövi a MÉV KISZ-bizottságának lehetőségeit.

A szervezet nevében külön köszönetet mondunk azoknak a KISZ-fiataloknak, akik a szervezésben, rendezésben, lebonyolításban aktívan közreműködtek.

Találkozunk a II. fordulón, szeptemberben.

Bodács Etele

Eredmények

Labdarúgás. A 35 éves felüliek bajnokságában a II. üzem továbbra is őrzi veretlenségét, és 4 pont előnnyel vezet a PMSC előtt. A IV. forduló után kiéleződött a küzdelem a dobogóért. A PMSC mögött a III. üzem és a Szolgáltató 3—3, az ötödik helyen a IV. üzem áll 2 ponttal.

Nemzetközi találkozó: Má-

jusban került sor a MÉV—Szovjet Nagykövetség dolgozóinak sporttalálkozójára Pécsen. A résztvevők öt sportágban mérték össze erejüket és összesítésben hazai siker született.

Részletes eredmények: Sakk: Csapat és egyéni: MÉV-győzelem. Asztalitenisz: női egyéniben hazai, férfi csapatban és egyéniben vendégsiker. Röplabda: női: MÉV—Szovjet 2:1, férfiak: Szovjet—MÉV 2:1. Lövészet: férfi-női csapat- és egyéni versenyben 1—3. helyezett hazai versenyző. Nagypályás labdarúgás: MÉV—Szovjet 6:2. Góllövők: Harmath Tamás (5), Bellegi (1).

A szovjet küldöttség Szigetvárra is ellátogatott, ahol megtekintették a várat és strandfürdőt, majd a mecseki TV-tornyot. Asztalitenisz: A városi bajnokságban szereplő férfi csapatunk befejezte tavaszi szereplését. Együttesünk a 4. helyen végzett. A női csapat számára is véget ért a versenysorozat. Miután az élmezőnyben visszalépés történt, lányaink holtversenyben a 2.—3. helyen végeztek.

K. M.

Június 21—28-án

Olimpiai sportnap '80

A MÉV és a PMSC Tömegsport Bizottsága a XXII. Nyári Olimpiai játékok tiszteletére nagyszabású Olimpiai Sportnapot rendez labdarúgásban és atlétikában.

A kispályás labdarúgók versenyére június 21-én kerül sor a PMSC újmecekaljál sporttelepén 8.30 órai kezdettel. A résztvevők három csoportban körmérkőzést játszanak és a győztesek külön körmérkőzés formájában döntik el a helyezések sorrendjét.

Az atlétikai versenyeknek a PMSC Tűzér utcai stadionja ad otthont június 28-án 8 órai kezdettel. Versenyszámok: nők: 100, 200, 400, 800 méteres síkfutás, távolugrás, magasugrás és súlylökés; férfiak: 100, 200, 400, 800 és 1500 méteres síkfutás, súlylökés, távolugrás és magasugrás.

A nevezéseket kérjük 1980. június 19-ig megküldeni a MÉV Tömegsport bizottság címére, vagy telefonon bejelenteni a 7-119-es számon. A verseny alkalmával kerül sor a bázis vállalatok közötti ösz-szevont pontversenyre és a legeredményesebben szereplő vállalat díjazásban részesül.

Kérjük dolgozóinkat, a sportot szeretőket népes tábort, hogy jelentkezésükkel és részvételükkel segítsék elő a rangos verseny sikerét.

MÉV és PMSC tömegsport bizottsága

Személyi hírek

A beruházási osztály át-szervezésével vállalatunk vezérigazgatója kinevezte a vezetőket is. Sallay Árpád beruházási és tervezési főosztályvezető, Szabó Jenő I. beruházási osztályvezető, Zámbo József tervezési osztályvezető, Szücs János előkészítési önálló csoportvezető, Timár Tibor pénzügyi önálló csoportvezető kinevezést kapott.

Nyugdíjba ment: Sarbak Béla robbantómester (II. sz. bányauzem), Zoltai György gépkezelő (II. sz. bányauzem), Imró György csatlós (II. sz. bányauzem), Bogdán János csatlós (II. sz. bányauzem), Lábodi Imre segédmunkás (II. sz. bányauzem), Furdy László akkumulátortöltő (II. sz. bányauzem), Marosi János vágár (III. sz. bányauzem), Dér Ilona ruhacserés (EDÜ), Fábrián Mihály betanított munkás (EDÜ), Kovács József segédmunkás (Szolgáltató üzem), Gránitz József fúrómester (Kutató-mélyfúró üzem), Bodnár Gábor fúrószakmunkás (Kutató-mélyfúró üzem), Horng Sándorné pénzügyi előadó (Központ), Csizsár Istvánné adminisztrátor (Központ), Turi Imre portás (Központ).

Meghalt: dr. Stier Sándor biztonságtechnikai oszt. vezető (Központ), Sárközi Péter főcsatlós (IV. sz. bányauzem).

HÍREK

A vállalati szakszervezeti bizottság a választásokat követően, június 5—7-én Balatonfüreden továbbképzést tartott a vszb függetlenített munkatársal, az alapszervi titkárok és a főbizalmiak részére. Az oktatás résztvevői megismerkedtek az időszerű feladatokkal, a mozgalom szervezeti kérdéseivel.

Halálozás

NÉMETH LÁSZLÓ
87 éves aknavándor,
FEKETE ZSIGMOND
25 éves villanszerelő
a IV. sz. bányauzem dolgozói június 7-én üzemi baleset következtében elhunytak. Emléküket kegyelettel megőriztük.

Vezérigazgatói utasítás szabályozza a vállalatunk dolgozóinak kifizethető írszerátalányt. Az átváltozókat figyelembe véve az egyes munkakörökben kifizethető átalány összege növekedett. Az utasítás 1980. január 1-től visszamenőleges hatállyal lépett életbe.

A Munka és Művelődés mozgalom keretében május 22-én az amatőr előadók mutatkoztak be a Doktor Sándor Művelődési Házban, zsűfolt nézőtér előtt. Vállalatunktól Ulrich József (EDÜ, II. üzemegység) és Molnár Miklósné (Kis-kut. műszergyártó részleg) — Bordás József (EDÜ) hegedűkíséretével — népdalokat adott elő.

Pihenünk vagy elfáradunk?

Itt a nyári szabadságok ideje. Hová menjünk, milyen úti terv szerint, a pihenés melyik módját válasszuk? Ugy gondoljuk, néhány tanács mindenkinek jól jön utazás előtt, nyaralás alatt.

Általában a legtöbb vitát kiváltó ok a nyaralás helyének kiválasztása, eldöntése. Ebben a kérdésben egy általános tanácsot adhatunk: a helyet mindig az egészségünk szempontjából válasszuk meg, mert a klímaváltozás befolyásolhatja közérzetünket, hangulatunkat.

Fontos kérdés: a pihenés aktív vagy passzív legyen-e? A gyakorlat azt bizonyítja, hogy erre egyértelmű válasz nincs. Ha valaki kevés mozgással járó életmódot folytat, igyekezzék ezt nyaralása idején pó-

tolni. Aki egyidejűleg fizikai és idegi megerhelésnek van kitéve, csendre, nyugalomra, egyedüllétre vágyik... Azok az emberek, akik munkáját nem jellemzik ezek a szélsőségek, változottság az aktív pihenést a passzívval. Ennek az igénynek legjobban a turizmus felel meg.

A nyári szabadság elképzelhetetlen fürdés és napozás nélkül. Kezdetben napjában jobb csak egyszer fürdeni és rövid ideig tartózkodni a vízben. A későbbiekben, amikor a szervezet már hozzászokott a vízhez, gyakrabban fürödhetünk. Téli gyomorral vízbe menni nem ajánlatos. Bizonyos óvatosság nem árt a nyaralás alatti napozásnál sem.

A napozásra kiszemelt hely széljárta legyen, a napfűrdőt

fekve vegyük, két percenként változtassuk a testhelyzetünket! Fejünk alá tegyünk mindig valamit, és védjük ernyővel vagy széles karimájú kappal, így elkerülhetjük a napszúrás. Eleinte nem tanácsos 10—15 percnél többet tartózkodni a napon, mert könnyen leghetünk, ami sok gondot, fájdalmat okoz és elronthatja az egész nyaralásunkat.

Ha az első napfűrdő után fáradtság, fejfájás, erős szíverég jelentkezik, a napozás idejét csökkentjük, vagy egy időre még a strandra vezető utat is el kell felejteni, érdeklünkben. Töltsük ezt az időt kirándulással, árnyékos erdőben sétával, vagy sporttal.

Még egy jótanács! Igyekezzünk a szabadság ideje alatt minél többet meztelán járni. Ez nagyon hatásos, de valamit elfelejtett eszközök az edzésnek, a meghűlésnek elleni harcban.